

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

ORGANIZACIJA GASILSTVA V EVROPI
RAZISKOVALNA NALOGA

Avtor: Sara Jurović, 4. letnik

Mentor: Bogomil Kropej, prof.

Šolsko leto: 2016/2017

Vrbno, 13. 3. 2017

Šolski center Celje

Gimnazija Lava

Pot na Lavo 22

Celje

ORGANIZACIJA GASILSTVA V EVROPI

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtor: Sara Jurović, 4. letnik

Mentor: Bogomil Kropej, prof.

Šolsko leto: 2016/2017

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Vrbno, 13. 3. 2017

ZAHVALA

Najprej bi se rada zahvalila mojemu očetu, Robertu Juroviću, ki mi je dal idejo za nalogo, pomagal pri vzpostavljanju kontaktov, pregledoval moje delo in mi dajal napotke ter predloge za izboljšave. Želim se zahvaliti vsem gasilskim zvezam in društvom ter pa posameznikom, ki so bili moji informatorji, brez njih naloga nikoli ne bi uspela.

Najpomembnejša zahvala gre mojemu mentorju, profesorju Bogomilu Kropaju, ki mi je potrpežljivo odgovarjal na vsa vprašanja, dajal nasvete in me podpiral pri pisanju. Prav tako se moram zahvaliti tudi profesorju Tomislavu Viherju za vso pomoč pri oblikovanju raziskovalne naloge in njeni prijavi.

Povzetek

Raziskovalna naloga govori o organizaciji gasilstva v devetih državah v Evropi. Opisana so številna področja v gasilstvu, kot so zakoni, statistika, enote, izobraževanje, oprema, sodelovanje ... Namen naloge je našim gasilskim enotam ter enotam civilne zaštite približati gasilstvo v drugih državah, da bi bilo sodelovanje z njimi lažje in bolj učinkovito. Pri analizi podatkov sem ugotovila, da je gasilstvo najboljše organizirano v Nemčiji. Slovenija se je uvrstila na drugo mesto z le eno točko manj od Nemčije. Švedska, ki predstavlja Skandinavijo, se je uvrstila na tretje mesto. Najslabše imajo gasilstvo organizirano v Španiji, Grčiji in Črni Gori. Pokazalo se je, da je med izobraževalnim sistemom gasilstva in splošno organizacijo gasilstva v posamezni državi 100% korelacija, kar pomeni da je ureditev gasilstva odvisna od učinkovitosti izobraževalnega sistema gasilcev. Slovenija ima daleč najvišji odstotek gasilcev na število prebivalcev, zato težav s članstvom v prihodnosti ne bo imela, za to pa bo poskrbelo tudi uspešno delo z mladino.

Ključne besede: gasilstvo, organizacija gasilstva, Evropa, gasilska društva, gasilske zveze

Abstract

The research paper talks about organisation of firefighting in nine countries in Europe. Written are descriptions of a number of areas in firefighting, such as laws, statistics, units, education and training, equipment, collaboration... The purpose of this paper is to bring firefighting in other countries closer to our firefighter and civil protection units to make collaboration with them easier and more effective. When analyzing the data, I found that Germany has the best organisation of firefighting. Slovenia ranked second with only one point less than Germany. Sweden, which represents Scandinavia, ranked third. Organisation of firefighting is the worst in Spain, Greece and Montenegro. It was shown that there is a 100% correlation between the education system and the general organisation of firefighting in an individual country, which means that the organisation of firefighting is dependant on the effectiveness of the education system of firefighters. Slovenia has by far the highest percentage of firefighters per number of inhabitants, therefore it will not have trouble with membership in the future, which will also be insured by successful work with youth.

Keywords: firefighting, organisation of firefighting, Europe, fire brigades, fire unions

KAZALO VSEBINE

KAZALO VSEBINE	5
Kazalo slik	15
Kazalo tabel	16
Kazalo diagramov	16
Seznam kratic	17
1 UVOD	18
2 METODOLOŠKO HIPOTETIČNI OKVIR	19
2.1 Predmet in cilji proučevanja	19
2.2 Problematika in osnovna izhodišča naloge	20
2.3 Metodološki pristop	20
2.4 Hipoteze	22
3 SLOVENIJA	23
3.1 Način organiziranja	23
3.1.1 Delitev	23
3.1.2 Zakoni	24
3.1.3 Statistika	24
3.1.4 Kategorizacija gasilskih društev	24
3.2 Način nastanka, ohranjanja	25
3.2.1 Nastanek in zgodovina	25
3.2.2 Tekmovanja	26
3.2.3 Mladina	27
3.3 Način vstopa, napredovanja	27
3.3.1 Pristop v gasilsko društvo	27
3.3.2 Funkcije gasilstva	27
3.3.3 Izobraževanje	28
3.3.4 Omejitve	29
3.4 Način delovanja	30
3.4.1 Dolžnosti in naloge	30

3.4.2	Delitev funkcij v enoti	30
3.4.3	Gasilski domovi	31
3.4.4	Lastništvo gasilskih domov in opreme	31
3.5	Način posredovanja	31
3.5.1	Alarmiranje	31
3.5.2	Vozila in oprema	32
3.5.3	Zaščitna oprema	33
3.5.4	Intervencije in poročila	33
3.6	Način vodenja	35
3.6.1	Notranja organizacija društva	35
3.6.2	Dokumentacija	35
3.6.3	Financiranje	35
3.7	Sodelovanje z drugimi enotami	36
4	ČRNA GORA	37
4.1	Način organiziranja	37
4.1.1	Delitev	37
4.1.2	Zakoni	37
4.1.3	Statistika	37
4.2	Način nastanka, ohranjanja	37
4.2.1	Nastanek in zgodovina	37
4.2.2	Tekmovanja in mladina	38
4.3	Način vstopa, napredovanja	38
4.3.1	Pristop v gasilsko društvo	38
4.3.2	Funkcije gasilstva	38
4.3.3	Izobraževanje	38
4.3.4	Omejitve	38
4.4	Način delovanja	38
4.4.1	Dolžnosti in naloge	38
4.4.2	Delitev funkcij v enoti	39
4.4.3	Gasilski domovi	39
4.4.4	Lastništvo gasilskih domov in opreme	39
4.5	Način posredovanja	39

4.5.1	Alarmiranje	39
4.5.2	Vozila in oprema	39
4.5.3	Zaščitna oprema.....	40
4.5.4	Intervencije in poročila	40
4.6	Način vodenja	40
4.6.1	Notranja organizacija društva.....	40
4.6.2	Dokumentacija.....	40
4.6.3	Financiranje	41
4.7	Sodelovanje z drugimi enotami	41
5	GRČIJA.....	42
5.1	Način organiziranja.....	42
5.1.1	Delitev	42
5.1.2	Zakoni	42
5.1.3	Statistika	42
5.2	Način nastanka, ohranjanja	42
5.2.1	Nastanek in zgodovina.....	42
5.2.2	Tekmovanja in mladina	43
5.3	Način vstopa, napredovanja	43
5.3.1	Pristop v gasilsko društvo.....	43
5.3.2	Funkcije gasilstva	43
5.3.3	Izobraževanje.....	43
5.3.4	Omejitve	43
5.4	Način delovanja	43
5.4.1	Dolžnosti in naloge.....	43
5.4.2	Delitev funkcij v enoti	43
5.4.3	Gasilski domovi.....	44
5.4.4	Lastništvo gasilskih domov in opreme	44
5.5	Način posredovanja.....	44
5.5.1	Alarmiranje	44
5.5.2	Vozila in oprema	44
5.5.3	Zaščitna oprema.....	44
5.5.4	Intervencije in poročila.....	44

5.6	Način vodenja	45
5.6.1	Notranja organizacija društva	45
5.6.2	Dokumentacija	45
5.6.3	Financiranje	45
5.7	Sodelovanje z drugimi enotami	45
4.	IRSKA	46
6.1	Način organiziranja	46
6.1.1	Delitev	46
6.1.2	Zakoni	46
6.1.3	Statistika	46
6.2	Način nastanka, ohranjanja	47
6.2.1	Nastanek in zgodovina	47
6.2.2	Tekmovanja	47
6.2.3	Mladina	47
6.3	Način vstopa, napredovanja	47
6.3.1	Pristop v gasilsko društvo	47
6.3.2	Funkcije gasilstva	48
6.3.3	Izobraževanje	48
6.3.4	Omejitve	48
6.4	Način delovanja	49
6.4.1	Dolžnosti in naloge	49
6.4.2	Delitev funkcij v enoti	49
6.4.3	Gasilski domovi	49
6.4.4	Lastništvo gasilskih domov in opreme	50
6.5	Način posredovanja	50
6.5.1	Alarmiranje	50
6.5.2	Vozila in oprema	50
6.5.3	Zaščitna oprema	50
6.5.1	Intervencije in poročila	51
6.6	Način vodenja	51
6.6.1	Notranja organizacija društva	51

6.6.2	Dokumentacija.....	51
6.6.3	Financiranje	51
6.7	Sodelovanje z drugimi enotami	52
7	ISLANDIJA.....	53
7.1	Način organiziranja.....	53
7.1.1	Delitev	53
7.1.2	Zakoni.....	53
7.1.3	Statistika	53
7.2	Način nastanka, ohranjanja	53
7.2.1	Nastanek in zgodovina.....	53
7.2.2	Tekmovanja	54
7.2.3	Mladina.....	54
7.3	Način vstopa, napredovanja	54
7.3.1	Pristop h gasilskemu društvu.....	54
7.3.2	Funkcije gasilstva	54
7.3.3	Izobraževanje.....	54
7.3.4	Omejitve	55
7.4	Način delovanja	55
7.4.1	Dolžnosti in naloge.....	55
7.4.2	Delitev funkcij v enoti	55
7.4.3	Gasilski domovi.....	55
7.4.4	Lastništvo gasilskih domov in opreme	55
7.5	Način posredovanja.....	56
7.5.1	Alarmiranje	56
7.5.2	Vozila in oprema	56
7.5.3	Zaščitna oprema.....	56
7.5.4	Intervencije in poročila.....	57
7.6	Način vodenja	57
7.6.1	Notranja organizacija društva.....	57
7.6.2	Dokumentacija.....	57
7.6.3	Financiranje	58
7.7	Sodelovanje z drugimi enotami	58

8	NEMČIJA	59
8.1	Način organiziranja	59
8.1.1	Delitev	59
8.1.2	Zakoni	59
8.1.3	Statistika	59
8.2	Način nastanka, ohranjanja	60
8.2.1	Nastanek in zgodovina	60
8.2.2	Tekmovanja	60
8.2.3	Mladina	60
8.3	Način vstopa, napredovanja	60
8.3.1	Pristop v gasilsko društvo	60
8.3.2	Funkcije gasilstva	61
8.3.3	Izobraževanje	61
8.3.4	Omejitve	61
8.4	Način delovanja	62
8.4.1	Dolžnosti in naloge	62
8.4.2	Delitev funkcij v enoti	62
8.4.3	Gasilski domovi	62
8.4.4	Lastništvo gasilskih domov in opreme	62
8.5	Način posredovanja	63
8.5.1	Alarmiranje	63
8.5.2	Vozila in oprema	63
8.5.3	Zaščitna oprema	63
8.5.4	Intervencije in poročila	64
8.6	Način vodenja	64
8.6.1	Notranja organizacija društva	64
8.6.2	Dokumentacija	64
8.6.3	Financiranje	64
8.7	Sodelovanje z drugimi enotami	64
9	POLJSKA	65
9.1	Način organiziranja	65

9.1.1	Delitev	65
9.1.2	Zakoni.....	65
9.1.3	Statistika	65
9.1.4	Dodatna specializacija enot	66
9.2	Način nastanka, ohranjanja	66
9.2.1	Nastanek in zgodovina.....	66
9.2.2	Tekmovanja	67
9.2.3	Mladina.....	67
9.3	Način vstopa, napredovanja	67
9.3.1	Pristop v gasilsko društvo.....	67
9.3.2	Funkcije gasilstva	67
9.3.3	Izobraževanje.....	67
9.3.4	Omejitve	68
9.4	Način delovanja	68
9.4.1	Dolžnosti in naloge.....	68
9.4.2	Delitev funkcij v enoti	68
9.4.3	Gasilski domovi.....	68
9.5	Način posredovanja.....	68
9.5.1	Alarmiranje.....	68
9.5.2	Vozila in oprema	69
9.5.3	Zaščitna oprema.....	69
9.5.4	Intervencije in poročila.....	69
9.6	Način vodenja	70
9.6.1	Notranja organizacija društva.....	70
9.6.2	Dokumentacija.....	70
9.6.3	Financiranje	70
9.7	Sodelovanje z drugimi enotami	70
10	ŠPANIJA	71
10.1	Način organiziranja	71
10.1.1	Delitev	71
10.1.2	Zakoni.....	71
10.1.3	Statistika	71

10.2	Način nastanka, ohranjanja	71
10.2.1	Nastanek in zgodovina.....	71
10.2.2	Tekmovanja	71
10.2.3	Mladina.....	72
10.3	Način vstopa, napredovanja	72
10.3.1	Pristop v gasilsko društvo.....	72
10.3.2	Funkcije gasilstva	72
10.3.3	Izobraževanje.....	72
10.3.4	Omejitve	72
10.4	Način delovanja.....	73
10.4.1	Dolžnosti in naloge.....	73
10.4.2	Delitev funkcij v enoti	73
10.4.3	Gasilski domovi.....	73
10.4.4	Lastništvo gasilskih domov in opreme	74
10.5	Način posredovanja	74
10.5.1	Alarmiranje	74
10.5.2	Vozila in oprema	74
10.5.3	Zaščitna oprema.....	74
10.5.4	Intervencije in poročila.....	75
10.6	Način vodenja.....	75
10.6.1	Notranja organizacija društva.....	75
10.6.2	Dokumentacija.....	75
10.6.3	Financiranje	75
10.7	Sodelovanje z drugimi enotami.....	75
11	ŠVEDSKA	76
11.1	Način organiziranja	76
11.1.1	Delitev	76
11.1.2	Zakoni.....	76
11.1.3	Statistika	76
11.2	Način nastanka, ohranjanja	77
11.2.1	Nastanek in zgodovina.....	77

11.2.2	Tekmovanja	77
11.2.3	Mladina.....	77
11.3	Način vstopa, napredovanja	77
11.3.1	Pristop v gasilsko društvo.....	77
11.3.2	Funkcije gasilstva	78
11.3.3	Izobraževanje.....	78
11.3.4	Omejitve	78
11.4	Način delovanja.....	79
11.4.1	Dolžnosti in naloge.....	79
11.4.2	Delitev funkcij v enoti	79
11.4.3	Gasilski domovi.....	79
11.4.4	Lastništvo gasilskih domov in opreme	79
11.5	Način posredovanja	80
11.5.1	Alarmiranje.....	80
11.5.2	Vozila in oprema	80
11.5.3	Zaščitna oprema.....	81
11.5.4	Intervencije in poročila.....	81
11.6	Način vodenja.....	81
11.6.1	Notranja organizacija društva.....	81
11.6.2	Dokumentacija.....	82
11.6.3	Financiranje	82
11.7	Sodelovanje z drugimi enotami.....	82
12	UGOTOVITVE IN VERIFIKACIJA HIPOTEZ.....	83
12.1	Uvrstitev držav glede na zahtevnost delitve društev	83
12.2	Uvrstitev držav glede na število gasilcev	83
12.3	Uvrstitev držav glede na začetek gasilstva.....	84
12.4	Uvrstitev držav glede na tekmovanja	84
12.5	Uvrstitev držav glede na mladino.....	85
12.6	Uvrstitev držav glede na urejenost šolanja gasilcev.....	85
12.7	Uvrstitev držav glede na zapletenost hierarhije v enoti	86
12.8	Uvrstitev držav glede na vrste alarma	86

12.9	Uvrstitev držav glede na opremljenost.....	87
12.10	Uvrstitev držav glede na potrebno dokumentacijo.....	87
12.11	Uvrstitev držav glede na sodelovanje z drugimi enotami	88
12.12	Skupna uvrstitev držav	89
12.13	Možnosti nadaljnjega razvoja gasilstva v Sloveniji	90
12.14	Verifikacija hipotez	90
13	ZAKLJUČEK	93
	VPRAŠANJA ZA INTERVJU	94
	VIRI IN LITERATURA	95

Kazalo slik

Slika 1: Prikaz organiziranosti gasilstva v Sloveniji	23
Slika 2: Značke za specialnosti.....	28
Slika 3: Gasilski dom PGD Štore	31
Slika 4: Regijski centri za obveščanje v Sloveniji.....	31
Slika 5: Zaščitna oprema in IDA gasilca v Črni Gori.....	39
Slika 6: Cisterni na požaru v marini v Kotorju.....	40
Slika 7: Znak civilne zaščite.....	41
Slika 8: Gozdni požari v Grčiji.....	42
Slika 9: Gasilca v zaščitnih jaknah	44
Slika 10: Signaliziranje helikopterju	45
Slika 11: Gasilski muzej v izobraževalnem centru za gasilce v Dublinu)	47
Slika 12: Izobraževanje novih gasilcev	48
Slika 13: Čelada podčastnika.....	49
Slika 14: Sodobna cisterna z osnovno opremo in lestvijo	50
Slika 15: Prikaz gašenja avtomobila.....	51
Slika 16: Gasilski dom s stolpom	53
Slika 17: Znak gasilcev na Islandiji.....	55
Slika 18: Prikaz gašenja začetnih požarov	56
Slika 19: Reykjavíški gasilci na intervenciji	57
Slika 20: Nemški slogan gasilcev; Rešiti, Odstraniti, Povrniti, Zaščititi	59
Slika 21: CTIF tekmovanje članov	60
Slika 22: Koordinacija gasilcev	61
Slika 23: Priprava opreme na intervenciji	62
Slika 24: Vozni park gasilcev v Laufachu.....	63
Slika 25: Reševanje ob poplavi	68
Slika 26: GVC s poljskim poimenovanjem za gasilce – straž.....	69
Slika 27: Zaščitne obleke poljskih gasilcev z značilnimi rdečimi čeladami	69
Slika 28: Logo Policijsko-gasilskih iger.....	71
Slika 29: Madridski gasilci pospravljajo opremo po intervenciji.....	74
Slika 30: Izobraževanje o notranjih požarih	78
Slika 31: Deljenje nalog na intervenciji	79
Slika 32: Moderne zaščitne čelade	81

Kazalo tabel

Tabela 1: Delitev gasilskih enot v Sloveniji.....	23
Tabela 2: Kategorizacija gasilskih enot.....	25
Tabela 3: Razdelitev tekmovalnih enot v tekmovalne kategorije po starosti	26
Tabela 4: Statistika intervencij 2010-2016.....	34
Tabela 5: Skupna uvrstitev držav	89

Kazalo diagramov

Diagram 1: Razdelitev proučevanja organizacije gasilstva	19
Diagram 2: Čini	29
Diagram 3: Uvrstitev glede na zahtevnost delitve društev	83
Diagram 4: Uvrstitev glede na delež gasilcev v državi	83
Diagram 5: Uvrstitev držav po letu začetka gasilstva	84
Diagram 6: Uvrstitev glede na število tekmovanj	84
Diagram 7: Uvrstitev glede na mladino.....	85
Diagram 8: Uvrstitev glede na šolanje gasilcev	85
Diagram 9: Uvrstitev glede na vodenje enot	86
Diagram 10: Uvrstitev glede na alarmiranje.....	86
Diagram 11: Uvrstitev držav glede na opremljenost	87
Diagram 12: Uvrstitev glede na dokumentacijo	87
Diagram 13: Uvrstitev enot glede na sodelovanje	88

Seznam kratic

DVD (PGD) – Dobrovoljno vatrogasno društvo

GE – Gasilska enota

GZS – Gasilska zveza Slovenije

IDA – Izolirni dihalni aparat

NMP – Nujna medicinska pomoč

NUS – Neeksplozivno ubojno sredstvo

PGD – Prostovoljno gasilsko društvo

PGE – Poklicna gasilska enota

ReCO – Regijski center za obveščanje

URSZR – Uprava za zaščito in reševanje

ZIR – Zaščita in reševanje

1 UVOD

Najstarejši zapisi o gasilstvu so nastali v 2. tisočletju pred našim štetjem, ko se je gasilstvo izoblikovalo z namenom obvarovati ljudi in lastnino pred uničujočimi požari. Od takrat je izredno napredovalo in se razvilo v več, kot je bil njegov prvotni namen. Gasilstvo dandanes ni le varovanje in reševanje pri nesrečah, mnogokje je namreč osnova za sodelovanje in povezovanje lokalne skupnosti, zgled za druge s svojo pripravljenostjo in požrtvovalnostjo, je pa seveda tudi ustanova, ki delno skrbi za vzgojo otrok.

Narava gasilskega dela in razsežnost nesreč večkrat pripomoreta k povezovanju in sodelovanju enot iz različnih držav. To je večkrat oteženo zaradi nerazumevanja načina organizacije drugih enot, naprednosti ali zaostalosti opreme, pa tudi zaradi nepoznavanja načina spoprijemanja z različnimi nalogami.

Na Slovenskem ima gasilstvo ohranilo skoraj 150-letno tradicijo, v tem času jen izoblikovalo svojevrsten način organizacije, ki bi ga lahko primerjali le še s hrvaškim. Gasilstvo se je po Evropi oblikovalo različno glede na lokalne potrebe, kulturo in zgodovinsko ozadje. Z upoštevanjem teh dejavnikov sem izbrala deset držav, vključno s Slovenijo, katerih gasilsko organizacijo bom raziskala, proučila in zapisala v svoji nalogi. Rezultate bom po v naprej določenih kriterijih med seboj primerjala in s tem poskušala potrditi ali zavreči postavljene hipoteze.

Države, ki jih bom vključila v nalogo, so: Črna gora, Grčija, Irska, Islandija, Nemčija, Poljska, Slovenija, Španija in Švedska.

2 METODOLOŠKO HIPOTETIČNI OKVIR

2.1 Predmet in cilji proučevanja

Predmet proučevanja v moji raziskovalni nalogi je organizacija gasilstva v Sloveniji ter v drugih izbranih evropskih državah. Kako je gasilstvo v neki državi organizirano, pa zaradi njegove obširnosti ne moremo raziskati le z enega zornega kota, zato bom svoje proučevanje razdelila na več delov:

Način organiziranja	• Delitev, kategorizacija • Zakoni • Statistika
Način nastanka, ohranjanja	• Ustanovitev, zgodovina • Tekmovanja • Mladina
Način vstopa, napredovanja	• Pristop, funkcije • Izobraževanje • Omejitve
Način delovanja	• Delo • Dolžnosti in naloge • Gasilski dom
Način posredovanja	• Alarmiranje • Intervencije • Vozila in oprema
Način vodenja	• Notranja organizacija • Financiranje • Administracija

Diagram 1: Razdelitev proučevanja organizacije gasilstva

Cilji raziskovalne naloge so raziskati in proučiti, kako je gasilstvo organizirano v različnih delih Evrope. Svoje ugotovitve bom primerjala z organizacijo gasilstva v Sloveniji in s tem poiskala razlike med državami. Prav tako je moj cilj raziskati začetke gasilstva v posameznih državah ter ugotoviti, ali ti vplivajo na različne funkcije gasilstva v izbranih državah. Te funkcije bom primerjala tudi s funkcijami gasilstva v Sloveniji.

2.2 Problematika in osnovna izhodišča naloge

Gasilstvo je v različnih predelih Evrope različno organizirano, na kar pa je vplivalo več dejavnikov. Na različne načine in oblike organiziranja so vplivali zgodovinski razvoj in vojne na teh območjih, kultura posameznega naroda in pa podpora države. Pri slednjem so mišljeni spodbujanje razvoja gasilstva, ureditev zakona za gasilce in finančna podpora.

Raziskati organizacijo gasilstva v raznih predelih Evrope je izredno pomembno, saj s tem odkrivamo probleme v organizaciji gasilstva v lastni državi, pridobimo ideje za izboljšanje in spoznamo način dela enot, s katerimi na večjih intervencijah pogosto sodelujemo. Enote, ki redno sodelujejo z gasilci iz drugih držav, teh podatkov nimajo na voljo, zato je ključnega pomena zbrati jih na eno mesto, da bodo dostopni komurkoli.

2.3 Metodološki pristop

Že šest let sem članica Gasilske zveze Slovenije in vedno me je zanimal širši okvir delovanja gasilskih zvez po Evropi. Odločila sem se uporabiti obstoječe izkušnje in raziskati nekaj primerljivih evropskih držav in delovanje gasilstva pri njih. Moje delovanje v gasilski organizaciji razumem kot metodo opazovanja z udeležbo. V tem času mi je uspelo podrobneje spoznati organizacijo gasilstva v Sloveniji, ugotovitve na podlagi opazovanja sem dopolnila z deskriptivno metodo teoretskih virov in zakonodaje, ki določa delovanje gasilstva.

Ko se mi je poleti ponudila priložnost terenskega pridobivanja empiričnih podatkov, sem odpotovala v Črno goro in opravila nestrukturirani intervju z vodjo izmene poklicne gasilske brigade Budva. Po tem vzoru sem navezala stike z gasilskimi zvezami in posamezniki v štirinajstih državah. Uporabila sem nekatere obstoječe kontakte, z nekaterimi gasilskimi zvezami sem navezala stik preko spleta, z drugimi pa preko diplomatske mreže. Med osmimi državami sem povišala nivo sodelovanja na raven zagotavljanja empiričnih podatkov.

V devetih državah sem torej imela informatorje, s katerimi sem izmenjevala obširno korespondenco in množico telefonskih pogovorov. To razumem kot metodo terenskega dela s pomočjo informatorjev.

Podatke, ki so mi jih posredovali informatorji, štejem za veljavne, zanesljive in razmeroma natančne in ne dvomim v verodostojnost virov. Podatki so tudi preverljivi. Teoretično

študijo gasilstva v Sloveniji sem izvedla sama na podlagi dostopne literature. Pridobljene empirične podatke pa sem pridobila za izvedbo primerjalne študije, ki daje splošen vpogled v delovanje gasilstva v Evropi. Glede na to, da sem zajela države Srednje Evrope, Južne Evrope, Jugozahodne Evrope, Vzhodne Evrope, Zahodne Evrope in Severne Evrope, si upam zagovarjati načelo posplošljivosti in soditi o gasilstvu v Evropi. Vzorec držav je reprezentativen glede na to, da so države iz vseh delov Evrope.

Pridobivanje podatkov preko informatorjev ima specifične težave. Že na začetku je bil problem najti poznavalce sistema, ki bi bilo pripravljeni posredovati podatke. Pojavljale so se jezikovne težave, ker informatorji niso vsi kvalificirani govorci angleškega jezika. Pridobljene informacije sem morala prevesti v Slovenščino, kar je tudi vzelo dosti časa. Določene države niso želele sodelovati ali pa nismo dobili vseh podatkov. Podatki so prispeli razmeroma pozno in zaradi tega je bila analiza opravljena v časovni stiski. Vse možnosti še niso izčrpane in izpeljane vse ugotovitve, ki jih pridobljene informacije omogočajo.

Pridobljene podatke sem razvrstila v hierarhične lestvice, izdelala opisne kriterije, ugotovila korelacije med odvisnimi in neodvisnimi spremenljivkami in ovrednotila hipoteze. Prišla sem tudi do množice ugotovitev, ki jih na začetku nisem predvidevala. Na koncu sem dodala še napotila za nadaljnje raziskave, možne smeri razvoja gasilstva v Sloveniji in sugestije za izboljšanje stanja.

2.4 Hipoteze

Hipoteza 1: Države, ki imajo daljšo tradicijo gasilstva, so tudi vzpostavile bolj zapleteno organizacijsko strukturo.

Hipoteza 2: Sistem izobraževanja gasilcev je odvisen od ekonomskega stanja države, kar pomeni, da imajo naslednice socialističnih držav slabši način izobraževanja gasilcev.

Hipoteza 3: Gasilci po vsej Evropi se soočajo s problemom prenizkega financiranja, kar kaže na to, da evropske družbe gasilcem ne pripisujejo velike pomembnosti ali prioritete.

Hipoteza 4: Slovenija je ena izmed redkih držav, ki poseben poudarek daje vzgoji za gasilstvo že v zgodnjem otroštvu.

Hipoteza 5: Na splošno je gasilstvo v Evropi najbolj razvito v skandinavskih državah.

Hipoteza 6: Napredek gasilstva v Sloveniji je in bo odvisen od sredstev in bo zanj potrebna temeljita reforma, ki bo natančno opredelila financiranje gasilcev.

3 SLOVENIJA

3.1 Način organiziranja

3.1.1 Delitev

Gasilstvo se v osnovi deli na poklicne in prostovoljne gasilske enote. Druga oblika delitve je še glede na območje delovanja (teritorialne in industrijske), vendar je ta uporabljena manjkrat. Novo gasilsko društvo se mora registrirati na upravni enoti.

POKLICNE ENOTE	PROSTOVOLJNE ENOTE
Poklicne gasilske enote	Prostovoljne gasilske enote v gasilskih društvih
Gasilske enote v podjetjih, zavodih in drugih organizacijah	

Tabela 1: Delitev gasilskih enot v Sloveniji

Razlika med poklicnimi GE in GE v podjetjih je v vrsti ustanovitve. Ustanovitev PGE je osnovana na predpisu javnih zavodov, medtem ko gasilske enote v podjetjih temeljijo na internih predpisih podjetja. Prostovoljne gasilske enote so ustanovljene po Zakonu o društvih. Od vrste ustanovitve je odvisno tudi financiranje posamezne enote.

Prostovoljna gasilska društva in poklicne gasilske enote strokovno in operativno sodelujejo, vendar se ne povezujejo pod okriljem iste organizacije. Delo PGD nadzoruje poveljstvo v sektorju, to pa nadzoruje občinsko poveljstvo. Slednje sestavlja poveljstvo vseh društev v občini. Društva v eni ali več občinah se skupaj povežejo v gasilsko zvezo. Več gasilskih zvez se nato poveže v regije. Na tej ravni delujeta regijsko poveljstvo, nad katerim bedi še regijski svet. Regije se povežejo v enotno zvezo – Gasilsko zvezo Slovenije.



Slika 1: Prikaz organiziranosti gasilstva v Sloveniji (vir: Organizacija gasilstva in pravne osnove – gradivo za NTG, Marko Kroflič)

3.1.2 Zakoni

V Sloveniji urejajo položaj gasilstva štirje zakoni, in sicer:

1. Zakon o gasilstvu,
2. Zakon o požarih,
3. Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami,
4. Zakon o društvih.

Iz Zakona o gasilstvu izhajajo tudi Pravila gasilske službe in Posebna pravila gasilske službe za prostovoljne gasilce. Po Zakonu o društvih mora imeti vsako PGD svoj statut, ki je temeljni akt društva. Ta določa njegovo ime in sedež, namen in naloge, način včlanjevanja in prenehanje članstva, organe društva, njihovo delovno področje, sestavo organov, način volitve organov in njihovo mandatno dobo, pravice in dolžnosti članov ter organov društva, zastopanje društva, financiranje, način prenehanja in razpolaganje s premoženjem v takem primeru ter način zagotavljanja javnosti dela društva.

3.1.3 Statistika

Prostovoljni gasilci uporabljajo program Vulkan, ki je informacijski sistem za vodenje evidenc članov, opreme in vozil, intervencij, priznanj, napredovanj, izobraževanj ... Za statistiko in urejanje evidenc sta po navadi zadolžena poveljnik in tajnik.

Statistika intervencij je vodena tudi preko programa SPIN, ki zajema grafični prikaz in najpomembnejše podatke z intervencije.

V Sloveniji deluje 1346 prostovoljnih gasilskih društev, ki se povezujejo v 120 gasilskih zvez in 17 regij. V gasilsko organizacijo je včlanjenih 161134 prostovoljnih gasilcev, od tega 40120 mladoletnih in 32490 veteranov. Deluje še 13 poklicnih brigad s 138 gasilci.

3.1.4 Kategorizacija gasilskih društev

Gasilska društva se v Sloveniji delijo na več kategorij glede na obseg požarnega rajona, števila prebivalcev, zahtevnost infrastrukture, oddaljenost od druge GE in števila operativnih gasilcev. Glede na kategorizacijo pripadajo društvu določena vozila in oprema. Gasilska enota z najvišjo kategorijo se v občini postavi za osrednjo GE.

Kategorija GE	Število operativnih gasilcev v GE	Število poklicnih gasilcev v GE	Vrsta GE
<i>I. KATEGORIJA</i>	15 - 22		<u>Prostovoljna GE</u>
<i>II. KATEGORIJA</i>	23 - 32		<u>Prostovoljna GE</u>
<i>III. KATEGORIJA</i>	32 – 42		<u>Prostovoljna GE</u>
<i>IV. KATEGORIJA</i>	54	do 5	Prostovoljna GE ali prost. GE s poklic. jedrom
<i>V. KATEGORIJA</i>	56	7 - 10	Prostovoljna GE ali prost. GE s poklic. jedrom
<i>VI. KATEGORIJA</i>	42	28 - 42	<u>Poklicna GE</u> ali prost. GE s poklic. jedrom
<i>VII. KATEGORIJA</i>	Določeno s posebnim elaboratom.		<u>Poklicna GE</u>

Tabela 2: Kategorizacija gasilskih enot (vir: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2007-01-4547/uredba-o-organiziranju-opremljanju-in-usposabljanju-sil-za-zascito-resevanje-in-pomoc>)

3.2 Način nastanka, ohranjanja

3.2.1 Nastanek in zgodovina

Prva požarna bramba je nastala 18. 9. 1869 v Metliki in je prvotno vključevala 16 mož. Ustanovil jo je dr. Josip Savinšek, ki je idejo za način ustanovitve društva dobil na Hrvaškem, zato sta si organizaciji gasilstva še danes podobni.

Leta 1914 je bilo ustanovljenih 378 požarnih bramb, ki so se prvič povezale v osem gasilskih zvez, vendar je vojna pomenila propad mnogih društev in nazadovanje gasilstva. Leta 1933 so se požarne brambe preimenovala v gasilske čete.

Prvi kongres Gasilske zveze Ljudske republike Slovenije je bil 2. 10. 1949, na njem sta bila izvoljena prvi predsednik in poveljnik Gasilske zveze, Matevž Hace in Miran Špicar. Prav

tako je v tistem letu začel veljati zakon, ki je gasilske čete preimenoval v prostovoljna gasilska društva.

3.2.2 Tekmovanja

Gasilska tekmovanja se prireajo za preverjanje psihofizične sposobnosti in strokovne usposobljenosti gasilcev, za spoznavanje in utrjevanje medsebojnih odnosov ter izmenjavo izkušenj. Poznamo več vrst tekmovanj, ki se delijo glede na vsebino, obseg in starost tekmovalcev. Vsako leto se prireja večje število teh tekmovanj, nastajajo pa tudi nova.

Glede na obseg se tekmovanja delijo na društvena, meddruštvena, občinska, tekmovanja gasilskih zvez, regijska, državna, mednarodna, pokalna tekmovanja in tekmovanja v počastitev dogodkov ali oseb, ki imajo velike zasluge za razvoj in napredek gasilstva.

Glede na vsebino poznamo tekmovanja v vaji z motorno brizgalno, za memorial Matevža Haceta, v spajanju sesalnega voda, v hitri mokri vaji, Fire Combat, Fire Combat Challenge ...

Glede na to, kdo tekmuje, poznamo pionirska in mladinska tekmovanja, članska tekmovanja in tekmovanja starejših gasilcev.

Razdelitev tekmovalnih enot po starosti in spolu:

Mladinska tekmovanja	Članska tekmovanja	Veteranska tekmovanja
Pionirji, pionirke (od 7 do 11 let)	Člani A, članice A (dopolnjenih 16 let in več)	Starejši gasilci (od 58 let in več)
Mladinci, mladinke (od 12 do 16 let)	Člani B, članice B (30 let in več)	Starejše gasilke (od 48 let in več)
Pripravniki, pripravnice (od 16 do 18 let)	Poklicni gasilci A, poklicni gasilci B	

Tabela 3: Razdelitev tekmovalnih enot v tekmovalne kategorije po starosti

3.2.3 Mladina

Prostovoljna gasilska društva se lahko odločijo, da bodo v svoje vrste sprejela tudi mladoletne člane – pionirje, mladince in pripravnike. Imeti mladino nikakor ni nujno, je pa zaželeno. Če se društvo odloči za mladino, se oblikuje mladinska komisija, ki jo sestavljajo mentorji. Ti gasilsko mladino "vzgajajo" in učijo v raznih gasilskih disciplinah.

"./.../ S programom dela pospešujejo oblikovanje osebnosti mladih članov; omogočajo njihov vsestranski razvoj za odgovorno delovanje v gasilski organizaciji in družbi; omogočajo prostovoljnost, demokratičnost, strpnost in odprtost, ustvarjalnost, usposabljanje in vzgojo, sodelovanje mladih in starejših, prijateljstvo in poštenost pri izvajanju nalog. ./.../

Naloga mladinskih komisij je priprava letnih programov za delovanje mladih, preko katerih mladi spoznajo gasilsko organizacijo, njene naloge, se udeležujejo gasilskih, športnih, rekreativnih in kulturnih dejavnosti ter letovanj. Na podlagi usposabljanja in dela se vključijo v delovanje PGD ter sodelujejo z mladimi v drugih društvenih organizacijah v kraju." (Citirano: <http://www.gasilec.net/operativa/mladina/mladinski-svet>)

Podatka za nastanek prve mladinske ekipe ni, a je v Sloveniji že dolgoletna tradicija vzgajanja gasilske mladine, ki kasneje nadomesti starejše člane v društvu. Starši lahko svoje otroke vpišejo v gasilsko organizacijo v letu, ko bi otrok dopolnil šest let. Do leta, v katerem dopolnijo 12 let, spadajo med pionirje, nato med mladince. V letu, v katerem dopolnijo 16 let, postanejo pripravniki. Takrat se sme pričeti njihovo izobraževanje za operativnega gasilca in se lahko z dovoljenjem staršev ali skrbnikov udeležijo intervencij.

3.3 Način vstopa, napredovanja

3.3.1 Pristop v gasilsko društvo

Posameznik pristopi v gasilsko društvo s podpisom pristopne izjave. Če je ob vpisu še mladoleten, pristopno izjavo podpišejo starši. Omejitve za vpis v društvo določa statut društva.

3.3.2 Funkcije gasilstva

Gasilstvo v Sloveniji, še posebej prostovoljno, opravlja množico funkcij, ki so pomembne tako za družbo kot za posameznika. Prvotna funkcija je bila zaščita in reševanje ob naravnih

nesrečah in požarih. Skozi leta pa je gasilstvo pridobilo še družbeno, izobraževalno, vzgojno integracijsko, etično funkcijo ter celo funkcijo dobrodelnosti. Tudi funkcija zaščite in reševanja je dobila dodatne pomene in je sedaj veliko bolj razširjena, saj so gasilci primorani nuditi pomoč pri kakršnikoli nesreči ali dogodku.

3.3.3 Izobraževanje

Poklicni in prostovoljni gasilci imajo ločene programe usposabljanja. Osebe, ki želijo postati poklicni gasilci, se morajo udeležiti izobraževanja za poklicnega gasilca.

Izobraževanje prostovoljnih gasilcev pa je razdeljeno na tri vrste:

- temeljni programi usposabljanja,
- specialnosti,
- ostali tečaji.

Poznamo sedem temeljnih programov usposabljanja. Vsak uspešno opravljen program pomeni napredovanje v višji čin.

Prostovoljni gasilci imajo 29 specialnosti, katerih usposabljanj se lahko udeležijo za specializacijo na določenem področju.

V Sloveniji so trije izobraževalni centri za zaščito in reševanje; ICZR Ig, ICZR Pekre in ICZR Sežana. V vseh treh centrih potekajo tečaji in izobraževanja za razne čine in specialnosti. Ostali tečaji se po navadi izvajajo na nivoju gasilskih zvez.

Večina literature in gradiva je dostopnega na uradni spletni strani Gasilske zveze Slovenije (www.gasilec.net). Nekaj ostalega gradiva je na voljo po posameznih gasilskih zvezah, v knjižnicah pa se nahaja tudi nekaj knjig o gasilstvu, čeprav je teh virov precej malo.



Slika 2: Značke za specialnosti (vir: Čini, funkcijske oznake in specialnosti – gradivo za kviz za pripravnike, GZS)



Diagram 2: Čini (vir: Čini, funkcijske oznake in specialnosti – gradivo za kviz za pripravnike, GZS)

3.3.4 Omejitve

Prostovoljni gasilci kot posamezniki se soočajo s kar nekaj problemi in omejitvami. Te so lahko zdravstvene, kar pomeni, da na intervencijah ne bodo smeli sodelovati. Večkrat se pojavi tudi časovna stiska. Prostovoljni gasilci večino svojih dejavnosti opravljajo v popoldanskem času, vendar se vseeno pogosto zgodi, da so posamezniki takrat že kako drugače zasedeni.

Precej zaskrbljujoča omejitev ali problem se pojavi pri operativnih gasilcih, ki v primeru intervencije ne smejo zapustiti delovnega mesta. GZS in država se že več let borita s tem problemom in delodajalcem zagotavljata povračilo stroškov, a se dogovor na ravni države še ni sklenil.

Društva se pogosto srečujejo še z dvema precej pogostima težavama. Pri svojem razvoju jih omejujeta tako pomanjkanje sredstev (predvsem finančnih) kot pomanjkanje (usposobljenih) članov. Slednje je sicer dokaj rešljivo, a pomanjkanje finančnih sredstev je vedno pogostejši pojav, s katerim se srečuje vedno več društev.

3.4 Način delovanja

3.4.1 Dolžnosti in naloge

Dolžnosti gasilcev se rahlo razlikujejo od društva do društva, po večini pa obsegajo redno delo v društvu, udeležbo na izobraževanjih, izvajanje podanih nalog, poročanje nadrejenim, skrb za osebno in skupno opremo, varovanje ugleda gasilske organizacije, spoštovanje starešin, nadrejenih in tovarišev ter željo z njimi gojiti tovariški odnos in si medsebojno pomagati.

Zakon o gasilstvu opredeljuje štiri glavne naloge operativnih gasilcev, ki so:

1. gašenje in reševanje ob požarih,
2. izvajanje preventivnih in drugih nalog varstva pred požarom,
3. izvajanje določenih nalog zaščite in reševanja ljudi, živali in premoženja ob naravnih in drugih nesrečah,
4. izvajanje morebitnih določenih storitev.

Društvom, ki imajo mladino, se pripisuje tudi naloga vzgoje gasilske mladine.

3.4.2 Delitev funkcij v enoti

Gasilske enote se močno razlikujejo po obsegu in vrsti nalog. Težko je govoriti o določeni delitvi funkcij, kadar se enote tako razlikujejo. Vse enote imajo vodjo, ki je lahko poveljnik, vodja intervencije, vodja oddelka, vodja skupine ali desetar. Vodja svojim podrejenim razdeli naloge, ki jih morajo izvesti, ti pa svojim podrejenim še podrobneje razdelijo te naloge.

Primer bi lahko bil večja intervencija (požar na objektu), ki ji poveljuje vodja. Na kraju so trije oddelki po 9 gasilcev, ki jim poveljujejo vodje oddelkov. Vodja intervencije da vodjam oddelkov ukaz za tri napade (notranji, zunanji in napad z lestvijo). Vodja prvega oddelka, ki je zadolžen za notranji napad, med svoje gasilce razdeli določene naloge (npr.: prva skupina reševanje, druga skupina prezračevanje, tretja skupina prva pomoč). V skupini je vodja prvi gasilec. Glede na situacijo svoje ukaze podata še vodji drugega in tretjega oddelka.

Pri nesrečah velike razsežnosti se vzpostavijo štabi. Glede na obseg nesreče se izoblikujejo občinski, regijski in državni štabi, ki jih po navadi vodi Civilna zaščita.

3.4.3 Gasilski domovi



Slika 11: Gasilski dom PGD Štore
(<http://pgdstore.fagadesign.net/images/dom.jpg>)

Vsaka gasilska enota, tako poklicna kot prostovoljna, ima svoj gasilski dom. Ta največkrat obsega garažo z vozili in opremo, dvorano, kuhinjo in kopalnico ali stranišče. Nekateri domovi imajo tudi učilnico, skladišče, delavnico, poveljniško sobo, sobo, namenjeno rekreaciji, muzejsko sobo ali podobno.

Stanje gasilskih domov je odvisno od različnih dejavnikov, kot so starost

društva in doma, kategorija društva, obseg požarnega rajona, financiranje in količina dela, ki ga gasilci vložijo v društvo. Za vzdrževanje domov sta zadolžena gospodar in hišnik, slednji le, če ga gasilsko društvo izbere.

3.4.4 Lastništvo gasilskih domov in opreme

Gasilsko društvo je neprofitna organizacija in pravna oseba zasebnega prava. Gasilski domovi in oprema so torej skupna last gasilskega društva. Vprašanje nastane pri razpadu gasilskih društev; čigava so vozila, oprema in prostori? Da bi se izognili izkoriščanju po razpadu društva, postanejo prostori ter vsa oprema in vozila last občine.

Občina razdeli opremo in vozila med ostala gasilska društva v občini, prostorom pa poišče drug namen ali pa jih proda.

3.5 Način posredovanja

3.5.1 Alarmiranje



V Sloveniji deluje 13 regijskih centrov za obveščanje, ki sprejemajo klice oseb, ki potrebujejo pomoč. Če te osebe potrebujejo pomoč gasilcev, ReCO sproži alarm tistih GE, ki

Slika 20: Regijski centri za obveščanje v Sloveniji
(<http://www.sos112.si/db/image/Trbovlje/Slike/kura%20112.jpg>)

so (glede na lokacijo) za posredovanje zadolžene po alarmnem načrtu občine. Alarmiranje gasilskih enot se deli na štiri stopnje.

- *Prva stopnja alarma:* aktivira se gasilska enota, ki je odgovorna za operativno območje, na katerem je nastala nesreča. Glede na obsežnost se aktivira še osrednja enota v občini. Če ima občina tudi poklicno enoto, se v vsakem primeru aktivira tudi ta.
- *Druga stopnja alarma:* aktivirajo se osrednja enota (če se ta ni že ob prvem alarmu) in druge enote v občini. Drugi alarm se sproži po odločitvi vodje intervencije.
- *Tretja stopnja alarma:* aktivirajo se še preostale enote v občini. Tretji alarm se sproži po odločitvi vodje intervencije.
- *Četrta stopnja alarma:* aktivirajo se enote v sosednjih občinah in po potrebi ostale regijske ali državne enote za ZiR.

Ob večjih nesrečah se prva in druga stopnja alarma izpustita in se samodejno preide na tretjo ali četrto stopnjo.

Alarm je lahko javen (sirena, ki jo sproži ReCO) ali pa tihi (pozivnik ali telefonski klic, ki ga sproži ReCO).

Gasilska društva lahko izbirajo med dvema sistemoma za alarmiranje. Prvi je ASK-sistem, drugi pa Intervencije.net. Oba sistema omogočata alarmiranje preko ReCO. Društva, ki se ne odločijo za nobenega od teh sistemov, imajo lahko ročno alarmiranje preko SMS-sporočil ali pozivnikov.

3.5.2 Vozila in oprema

Med gasilsko opremo spadajo varovalno in reševalno orodje in oprema, gasilniki, črpalke, lestve in ostale armature.

Opremljenosti gasilskih društev po Sloveniji ni mogoče obravnavati kot celoto. Društva v bogatejših občinah ali v večjih mestih so občutno boljše in sodobnejše opremljena. Društva, ki so od mest odmaknjena in delujejo predvsem na podeželju, so pogosto spregledana in imajo večinoma staro in zastarelo opremo. Pogosto se zgodi, da je tej celo potekel rok veljavnosti in jo je lahko nevarno uporabljati.

Podobno je tudi z vozili; novejša, sodobnejša in zmogljivejša gasilska vozila imajo društva v mestih in bogatejših občinah. V Sloveniji velja mit, da manjša društva, ki niti nimajo veliko intervencij letno, ne potrebujejo novejših opreme in vozil, a resnica je, da so ti gasilci pogosto ogroženi, ko izvozijo na intervencijo v dotrajanih vozilih z zastarelo opremo.

Za vzdrževanje opreme so sicer zadolženi vsi operativni gasilci, a ta naloga večinoma pade na skrbnike vozil ali določene skupine opreme in na poveljnika. Ta je odgovoren, da je vsa oprema pregledana, ustrezno vzdrževana in uporabna.

Večina gasilske opreme in vozil, ki se uporabljajo v Sloveniji, je znamke Rosenbauer.

Vsako gasilsko vozilo ima točno določeno tipizirano opremo, ki so jo društva dolžna imeti v teh vozilih. V Sloveniji se najbolj uporabljajo avtocisterne (AC), gasilna vozila s cisterno (GVC), gasilska vozila za gozdne požare (GVGP), gasilska vozila za prevoz moštva (GVM), gasilna vozila z vodo (GVV), gasilna vozila (GV), poveljniška vozila (PV) in avtolestve (AL). Vedno bolj se v Sloveniji pojavljajo tudi vozila za reševanje v predorih in hitra tehnično reševalna vozila (HTRV).

3.5.3 Zaščitna oprema

Zaščitna oprema se deli na skupno in osebno zaščitno opremo. Vsej zaščitni opremi lahko poteče veljavnost. Pod osebno skupno opremo spadajo čelada, zaščitna obleka, zaščitne rokavice, zaščitni škornji in podkapa (tudi podobлека, a je redka). Vzdrževanje in skrb za osebno zaščitno opremo je naloga lastnika zaščitne opreme.

Pod skupno opremo spadajo IDA, gasilski zaščitni pas, reševalna vrv, gasilska sekirica, zaščitna obleka za zaščito pred visoko temperaturo, zaščitna obleka za zaščito pred kemičnimi snovmi, zaščitna obleka za zaščito pred radioaktivnimi snovmi, protivrezne hlače ...

Vsi operativni gasilci so na intervencijah dolžni nositi popolno zaščitno opremo.

3.5.4 Intervencije in poročila

Gasilci v Sloveniji opravijo več tisoč intervencij letno, na intervencijah sodeluje več deset tisoč operativnih gasilcev. Različna društva opravijo različno število intervencij; društva na podeželju opravijo letno precej manj intervencij kot mestna društva. Število intervencij se lahko giblje od pet intervencij na leto do pet ali šest intervencij na dan (poklicne enote).

Sistem SPIN deli intervencije na več skupin:

- naravne nesreče,
- nesreče v prometu,
- požari in eksplozije,
- onesnaženja, nesreče z nevarnimi snovmi,
- motnje in poškodbe objektov,
- najdbe NUS (*aktivira se državna enota za varstvo pred NUS, ne gasilci*),
- tehnična in druga pomoč,
- jedrska ali radiološka nevarnost,
- druge nesreče.

LETO	ŠTEVILO INTERVENCIJ	ŠTEVILO GASILCEV
2010	7 873	65 490
2011	8 782	66 754
2012	11 391	92 508
2013	9 751	75 654
2014	13 861	112 041
2015	10 144	75 514
2016	11 289	89 088

Tabela 4: Statistika intervencij 2010-2016 (<http://spin.sos112.si/SPIN2/Javno/Porocila/>)

Med intervencijo je vodja intervencije v stiku z ReCO, ki skrbi za alarmiranje drugih potrebnih enot in deluje kot podpora gasilcem na terenu. ReCO si prav tako zapisuje vse pomembnejše podatke, kot so čas alarma, čas izvoza, čas, ko enota prispe na kraj dogodka, čas zaključka intervencije, število sodelujočih gasilcev, vozila, ki so izvozila, oprema, ki je bila uporabljena ... Po končani intervenciji mora vodja intervencije posredovati vse pomembnejše podatke ReCO, ki nato izdela poročilo za SPIN. Vodja intervencije mora zaključiti tudi poročilo na Vulkanu.

3.6 Način vodenja

3.6.1 Notranja organizacija društva

V društvu so naloge stalno določene. Najvišjo funkcijo v društvu ima predsednik, ki skrbi za pravilno delo društva. V operativi ima najvišjo funkcijo poveljnik, ki skupaj s svojimi pomočniki, namestniki, podpoveljniki in glavnim strojnikom sestavlja poveljstvo društva.

Ostalo delo v društvu se deli na tri glavne komisije - za mladino, članice in veterane. Predsedniki teh komisij, poveljnik, predsednik, tajnik in nekateri ostali člani v društvu sestavljajo upravni odbor, ki nadzoruje delo vseh organov v društvu.

3.6.2 Dokumentacija

Gasilska društva morajo voditi veliko količino dokumentacije, od poročil o delu, intervencijah, kilometrini, do zapisnikov, preglednic uporabe opreme in računov. Za to delo so zadolženi predsedniki komisij, poveljnik, tajnik in ostali določeni člani.

Večina dokumentacije se vodi notranje, torej v društvu, nekateri dokumenti pa se morajo pošiljati na gasilsko zvezo ali vpisovati v sistem Vulkan. Določena poročila se morajo pošiljati tudi na občino.

Vsako gasilsko društvo mora skrbeti tudi za pogodbe, ki jih imajo sklenjene z občino, gasilsko zvezo in ostalimi osebami ali ustanovami.

3.6.3 Financiranje

Financiranje gasilskega društva je določeno z Zakonom o gasilstvu. V njem je zapisano, da se društvo financira iz proračuna Republike Slovenije in lokalne skupnosti (občine), iz sredstev zavarovalnic in gospodarskih družb, iz dohodkov iz lastnih dejavnosti ter iz prispevkov, daril in volil fizičnih in pravnih oseb.

Gasilsko društvo dobi večino sredstev za delovanje in razvoj od občine in donacij. Pomaga si še z dejavnostmi, kot sta na primer prevoz pitne vode in delitev gasilskih koledarjev. Gasilci si poskušajo pomagati tudi z dohodnino.

Občine, ki za gasilce nimajo posluha, ne namenjajo zadostne količine sredstev gasilskim društvom. To dejstvo določena društva opazno prizadene, saj nimajo zadostnih sredstev za

vzdrževanje opreme, vozil in gasilskega doma. Razvoj takšnih društev je tako rekoč onemogočen.

3.7 Sodelovanje z drugimi enotami

Gasilci v Sloveniji sodelujejo in se povezujejo z drugimi gasilskimi društvi v občini, zvezi in regiji. Na intervencijah sodelujejo tudi s poklicnimi enotami. Posamezna gasilska društva se mnogokrat pobratijo med sabo, tako s slovenskimi kot s tujimi gasilskimi društvi. Gasilci spadajo pod enote za zaščitno in reševanje civilne zaščite. Skupaj z URSZR so pod okriljem Ministrstva za obrambo.

Gasilci pa ne sodelujejo le med sabo, temveč se v primeru nesreče oz. intervencije povežejo tudi s policijo, z vojsko, s kinologi, taborniki, skavti, potapljači, z radioamaterji, Rdečim križem, s Slovensko Karitas, z NMP, z gorsko, jamarsko in s povodno reševalno službo, s tehničnimi reševalnimi enotami, z enotami za RKB-zaščito ...

4 ČRNA GORA

Moj kontakt iz Črne Gore, ki je priskrbel večino informacij, je dolgoletni poklicni gasilec v gasilski brigadi Berane. Delno so navedeni podatki tudi moji, saj sem v Črni Gori izvajala empirični del raziskave skozi nestrukturirani intervju, o nekaterih stvareh pa sem se sama prepričala.

4.1 Način organiziranja

4.1.1 *Delitev*

Črna gora je svoje gasilce organizirala popolnoma poklicno, imajo le dve prostovoljni društvi, in sicer DVD Perast in DVD Krtole.

4.1.2 *Zakoni*

Za gasilce v Črni gori velja Zakon za zaščito in reševanje, v katerem je podrobneje opredeljen način delovanja enot, njihove preventivne in operativne dolžnosti, dolžnosti države in občine, financiranje brigad ...

Zakon v zadnjih letih doživlja drastične spremembe in popravke oz. dopolnitve.

4.1.3 *Statistika*

V Črni gori deluje 21 poklicnih brigad in dve prostovoljni gasilski društvi. V njih svoje naloge opravlja 574 gasilcev, od tega 488 poklicnih in 56 prostovoljnih gasilcev.

4.2 Način nastanka, ohranjanja

4.2.1 *Nastanek in zgodovina*

Najstarejše prostovoljno gasilsko društvo v Črni gori, iz katerega so nastale današnje brigade, je bilo DVD Kotor, ki je bilo ustanovljeno leta 1867 – veliko prej kot vsa ostala društva.

Državna gasilska zveza je delovala do razpada Jugoslavije. Od takrat se še ni uspela ponovno formirati.

4.2.2 Tekmovanja in mladina

Črna gora se ne udeležuje tekmovanj, prav tako nimajo organiziranega dela z gasilsko mladino.

4.3 Način vstopa, napredovanja

4.3.1 Pristop v gasilsko društvo

V začetku septembra, ko sem obiskala gasilsko brigado v Budvi, mi je vodja izmene razložil, da si lahko v gasilsko enoto sprejet le preko razpisa za prosto delovno mesto.

4.3.2 Funkcije gasilstva

Črnogorski gasilci izvajajo funkcijo zaščite in reševanja. Imajo tudi preventivno funkcijo.

4.3.3 Izobraževanje

Gasilske šole se v Črni gori niso nikoli vzpostavile. Imajo pa tečaje za specializacije, kot so na primer: pomoč pri poplavih, potresih, tehnično reševanje, bolničar, reševanje z višin ...

Gasilske literature ni, novinci se svojih nalog učijo od starejših gasilcev v enoti in preko izkušenj na intervencijah.

4.3.4 Omejitve

Izreden problem predstavlja prenizko financiranje. Gasilske brigade so podopremljene in niso strokovno izobražene. Med omejitve bi tako štela tudi slabo izobražen kader.

4.4 Način delovanja

4.4.1 Dolžnosti in naloge

Njihove naloge obsegajo pomoč in reševanje ob nesrečah ter zmanjšanje in odstranjevanje posledic nesreče.

Med njihove naloge sodita tudi preventiva in razvoz pitne vode.

4.4.2 Delitev funkcij v enoti

Vodja izmene vodi intervencijo in naloge razdeli med svoje podrejene gasilce. V primeru večje intervencije to vodi komandir.

4.4.3 Gasilski domovi

Gasilski domovi so po večini v dobrem stanju, a je njihova oprema ponekod že zelo zastarela. Pri tem želim dodati, da se gasilski domovi v zadnjih letih počasi obnavljajo. Njihovi domovi obsegajo garažo, sobo za zaščitno opremo, skladišče, skupno sobo, kopalnico, spalnico, manjšo kuhinjo in dežurno sobo. Nekateri večji domovi imajo tudi telovadnico in sobo za sestanke.

4.4.4 Lastništvo gasilskih domov in opreme

Gasilski dom in oprema sta last občine. Do sedaj še ni bilo primera, da bi gasilsko društvo prenehalo delovati, zato tudi moj kontakt ne ve, kaj bi se zgodilo z opremo.

4.5 Način posredovanja

4.5.1 Alarmiranje

Alarmiranje poteka na številko 123, a moraš na začetku dodati klicno številko mesta, v katerem se nahajaš. Klic sprejme gasilska enota v tem mestu. Dežurni gasilec, ki sprejme klic, sproži v društvu alarm.

Dodatne enote se alarmirajo preko mobilnega telefona s klicem na njihovo enoto.

4.5.2 Vozila in oprema

V zadnjih nekaj letih se tako vozila kot oprema obnavljajo. Novejša oprema je v celoti znamke Rosenbauer. Starejša vozila so znamk TAM in FAP, novejša tudi Mercedes.

Slika 29: Zaščitna oprema in IDA gasilca v Črni Gori
(http://vatrogasci-pljevlja.com/images/artikli/640_2712_5a39ed2f237e001ab63c4fe11bd60d9e.jpg)



Med vozili največkrat zasledimo cisterne, moštvena vozila in vozila za gozdne požare.

Oprema, ki je sicer stara, a se izboljšuje, naj bi bila pregledana in vzdrževana po predpisih proizvajalca na pooblaščenem servisu, ki je v Podgorici.

4.5.3 Zaščitna oprema

Med njihovo osebno zaščitno opremo spadajo čelada, podkapa, zaščitna jakna in hlače, rokavice ter škornji. Vsak posameznik mora imeti svoj set osebne zaščitne opreme.

4.5.4 Intervencije in poročila

Črnogorski gasilci opravljajo številne naloge. Izvažajo na požare, prometne nesreče, naravne nesreče, tehnično-tehnološke nesreče in opravljajo razne usluge, kot sta dostava vode in požarna straža.

Poročilo o intervenciji mora napisati vodja izmene, ta ga preda komandirju enote, ki pa ga posreduje županu. Slednji to poročilo pošlje na Ministrstvo za notranje zadeve.



Slika 38: Cisterne na požaru v marini v Kotorju (<http://admin.mojgrad.me/public/upload/images/vatrogasna%20vozila.jpg>)

V letu 2015 so se gasilci odzvali na 14578 klicev, požarov je bilo 6460.

4.6 Način vodenja

4.6.1 Notranja organizacija društva

Poleg gasilcev in vodje izmene brigado vodi še komandir brigade.

4.6.2 Dokumentacija

Vsak gasilec mora po opravljeni izmeni oddati poročilo o opravljenem delu tega dne vodji izmene, ki ga preda naprej.

4.6.3 *Financiranje*

Financiranje gasilskih društev v Črni gori je v celoti odvisno od posamezne občine.

4.7 **Sodelovanje z drugimi enotami**



Črnogorski gasilci sodelujejo z enotami prve pomoči, policije (predvsem helikoptersko reševanje), potapljačev in planincev.

V zadnjih letih so se pridružili tudi evropski civilni zaščiti, preko katere sodelujejo z mednarodnimi enotami pri raznih skupnih izobraževanjih in vajah.

*Slika 39: Znak civilne zaštite
(<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/a/a5/CivilDefence.svg/1200px-CivilDefence.svg.png>)*

5 GRČIJA

Moj grški kontakt je bila uslužbenka Gasilske akademije v Atenah

5.1 Način organiziranja

5.1.1 Delitev

Grčija je svoje gasilce organizirala poklicno, prostovoljno ter sezonsko. Sezonski gasilci svoje delo opravljajo le poleti, ko je požarna ogroženost gozdov največja. Opremljeni in usposobljeni so zgolj za gozdne požare.

Gasilska društva se povezujejo v zveze glede na okrožja, te pa se v Atenah združujejo v državno gasilsko zvezo, ki določa delo zvez.



Slika 40: Gozdni požari v Grčiji (http://wildfiretoday.com/wp-content/uploads/2009/08/Greece_fires_7_firefighter-tree.jpg)

5.1.2 Zakoni

Za grške gasilce velja več zakonov, a drugih podatkov žal nisem dobila.

5.1.3 Statistika

Za statistiko skrbi glavna enota v Atenah. Po njihovih podatkih naj bi v Grčiji delovalo okoli 10000 poklicnih in 2500 prostovoljnih gasilcev. Poklicnih brigad je 250, prostovoljnih pa 24.

5.2 Način nastanka, ohranjanja

5.2.1 Nastanek in zgodovina

Helenistično gasilstvo se je v okviru vojske prvič organiziralo leta 1833. Šele leta 1930 so postali gasilci neodvisna organizacija.

5.2.2 Tekmovanja in mladina

Grčija nima ne gasilskih tekmovanj ne organiziranega dela z gasilsko mladino.

5.3 Način vstopa, napredovanja

5.3.1 Pristop v gasilsko društvo

Za vstop v društvo je potrebna srednješolska izobrazba.

5.3.2 Funkcije gasilstva

Gasilstvo v Grčiji opravlja funkcijo zaščite in reševanja, preventive ter varovanja. Pojavlja se tudi družbena funkcija, zaradi šolanja pa še izobraževalna.

5.3.3 Izobraževanje

V Grčiji deluje Gasilska akademija, ki uči gasilce potrebnega splošnega znanja. Poleg tega poteka tudi tečaj za častnike.

Napredovanje v naslednji čin je pogojen z leti aktivnega dela v predhodnem činu.

5.3.4 Omejitve

Največja omejitev se pojavi zaradi prenizkega financiranja.

5.4 Način delovanja

5.4.1 Dolžnosti in naloge

Njihove operativne naloge obsegajo gašenje in reševanje ob požarih, posredovanje ob prometnih nesrečah, potresih in poplavih, iskanje pogrešanih oseb, reševanje živali, reševanje iz dvigal ...

5.4.2 Delitev funkcij v enoti

Poklicne gasilske brigade lahko izbirajo med 8-urnimi in 24-urnimi izmenami. Vsaka izmena mora imeti enega častnika in pripadajoče gasilce. Častnik na intervencijah deli naloge in skrbi za čim uspešnejše delo.

5.4.3 Gasilski domovi

O gasilskih domovih nisem dobila podatkov.

5.4.4 Lastništvo gasilskih domov in opreme

Gasilski domovi, vozila in oprema so v lasti države.

5.5 Način posredovanja

5.5.1 Alarmiranje

Alarmiranje poteka s klicem na številko 199, ki ga sprejme Center za odpošiljanje enot. Ta aktivira najbližjo enoto, ki nato izvozi.

Imajo več vrst alarmov, a žal nimam točnih podatkov, kateri so to.

5.5.2 Vozila in oprema

Vsa oprema mora biti pregledana in testirana. Gasilci jo lahko uporabljajo, dokler ji ne poteče rok uporabe ali pa se poškoduje toliko, da je ni mogoče več popraviti.

5.5.3 Zaščitna oprema



Vsak gasilec ima en komplet osebne zaščitne opreme. Med to spadajo zaščitna jakna in hlače, čelada, rokavice in škornji. Vsak gasilec je dolžan sam poskrbeti za svojo zaščitno opremo.

Slika 41: Gasilca v zaščitnih jaknah (<http://s.kathimerini.gr/resources/2017-01/fire-thumb-large-1-thumb-large.jpg>)

5.5.4 Intervencije in poročila

Žal podatka o številu intervencij nisem prejela, a moj vir zatrjuje, da je intervencij letno zelo veliko. Po zaključku intervencije je vedno potrebno napisati poročilo.

Večje intervencije vodi komandant društva. Če intervencija zajema celotno občino ali regijo, jo vodi namestnik načelnika za operativo. Večje ali katastrofalne nesreče, lahko vodi državni načelnik (v sodelovanju z drugimi pristojnimi enotami).

5.6 Način vodenja

5.6.1 Notranja organizacija društva

Društvo (ali brigada) je organizirano v tristopenjsko hierarhijo. Najnižje so navadni gasilci, ki jih vodi častnik, najvišje na lestvici pa je komandant društva oz. brigade.

5.6.2 Dokumentacija

Za vso dokumentacijo skrbi tajništvo v gasilski brigadi.

5.6.3 Financiranje

Gasilstvo v Grčiji financira država oz. vlada.

5.7 Sodelovanje z drugimi enotami



Grške gasilske enote sodelujejo predvsem z ekipami NMP in policije, občasno pa se povezujejo tudi z drugimi enotami, kot so gorska reševalna služba, Rdeč Križ in ostale.

Slika 50: Signaliziranje helikopterju
(http://pix.avaxnews.com/avaxnews/db/5f/00025fdb_medium.jpeg)

4. IRSKA

Vsi podatki o organizaciji gasilstva na Irskem so pridobljeni iz odgovorov dublinskega gasilca in uslužbenca, zaposlenega v IFESA (The Irish Fire and Emergency Services Association), torej v njihovi državni zvezi gasilcev.

6.1 Način organiziranja

6.1.1 *Delitev*

Irška je svoje gasilstvo organizirala drugače kakor Slovenija. Najprej želim izpostaviti, da ima Irška samo poklicne gasilce. Iz tega razloga ji tudi ni potrebno svojih brigad deliti v različne kategorije.

Ozemlje Irske je razdeljeno na 21 okrožij in vsako ima svoje poklicne gasilske brigade. Vse so opremljene z enako opremo in vozili, to je določeno v njihovem zakoniku.

Nekatere brigade so še dodatno specializirane glede na potrebe njihovega požarnega okoliša – avto- lestve v mestih z visokimi stavbami, velike cisterne na podeželju ...

6.1.2 *Zakoni*

Za gasilce na Irskem velja Zakon požarne službe (Fire Services Act) iz leta 1981. V njem so zapisane standardizacije opreme in vozil, prekrški in kazni, financiranje, funkcije, delitev avtoritete, izobraževanje, dolžnosti, operativni načrti ...

6.1.3 *Statistika*

Irška ima okoli 3300 gasilcev, od teh pa jih je nekaj čez 1000 zaposleno redno. Mednje spadajo tudi gasilci organizacijske smeri, ki ne delajo na izmene, medtem ko opravljajo operativni gasilci svoje delo po »ruskem turnusu«, kar pomeni da delajo celotnih 24 ur in imajo nato dva dni prosto.

Ti gasilci so razporejeni v 220 poklicnih gasilskih brigad.

6.2 Način nastanka, ohranjanja

6.2.1 Nastanek in zgodovina



Slika 59: Gasilski muzej v izobraževalnem centru za gasilce v Dublinu
(https://lh3.googleusercontent.com/yWE0mOe49mlUCUZ_A8394LuFQFORE3FprT5se0fe36LCO7yCrfqQwLw6n6IEBRmmvRwYCWQ=s114)

Prvi zapisi o gasilstvu na Irskem segajo v 10. stoletje. Najstarejši zapis se nahaja v eni od listin meniškega mesta, imenovanega Clonmacnoise.

Organizirano gasilstvo na Irskem se je začelo razvijati šele v 19. stoletju, ko se je potreba zanj znatno povečala. Velik razmah v razvoju je doživel v 20. stoletju. Leta 1909 je Irska dobila svojo prvo gasilno brizgalno, a razvoj se je upočasnil v času obeh svetovnih vojn. S prvim zakonom o gasilskih brigadah leta 1940 se je gasilstvo razširilo po vsej državi, zakon pa se je dokončno oblikoval leta 1981.

6.2.2 Tekmovanja

Nekatere gasilske brigade sodelujejo na tekmovanju iz vaje RTA (road traffic accident – prometna nesreča) ali RTC (road traffic crash – trčenje vozil). Tekmovanje se prireja naključno in po želji gasilske brigade, zajema prizor prometne nesreče ali trčenja vozil, gasilci pa morajo izvesti reševanje.

6.2.3 Mladina

Irska mladine v svoje vrste nima vključene, saj je gasilstvo tam izključno poklicno.

6.3 Način vstopa, napredovanja

6.3.1 Pristop v gasilsko društvo

Na Irskem lahko postaneš gasilec na dva načina. Prvi je, da se prijaviš na svoji občini in ko bodo lokalne brigade iskale nove gasilce, imajo možnost izbirati med prijavljenimi. Drugi, v današnjih časih pogostejše uporabljen način pa je, da se prijaviš na razpis brigade, ko ga ta objavi.

Da se lahko prijaviš, moraš biti star 18 let, imeti veljavni vozniški izpit za avto (B-kategorija), uspešno zaključeno srednjo šolo splošne izobrazbe in opravljen zdravniški pregled. Pred sprejetjem moraš opraviti z zakonom določene fizične izpite, ki določajo sposobnost za delo.

6.3.2 Funkcije gasilstva

Gasilci imajo funkcijo zaščite in reševanja. Zaradi njihove poklicne sestave bi se jim lahko pripisala še družbena funkcija. Njihovi gasilski izobraževalni centri pa nosijo še izobraževalno funkcijo.

6.3.3 Izobraževanje



Slika 68: Izobraževanje novih gasilcev
(<https://lh3.googleusercontent.com/6zwaE6MLOdyEbTZTHdt842TU7aZTIYbPJGcbRYp3nkvGibIaH3DToN1SFy2Ag02XOM4Qg=s128>)

Za razliko od Slovenije Irska nima gasilskih šol. Vzpostavila je regijske centre za usposabljanje, kamor brigade pošljejo nove gasilce, ki so jih zaposlile. Poleg osnovnega usposabljanja imajo tudi množico drugih, ki so podobna našim specialnostim.

Napredovanje v rangu je možno z uspešno opravljenim izpitom, ki je pogoj za intervju, na podlagi katerega izberejo najboljšega kandidata za napredovanje.

Po podatkih mojega vira imajo zadovoljivo in obsežno količino literature in dokumentacije, iz katere se lahko učijo.

6.3.4 Omejitve

Po trditvah mojega vira je največja omejitev, s katero se soočajo gasilci na Irskem, financiranje. Z večjimi problemi se soočajo zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, kar močno zavira njihov razvoj.

6.4 Način delovanja

6.4.1 Dolžnosti in naloge

Njihove dolžnosti obsegajo zaščito in reševanje ob požarih in vseh ostalih nesrečah, izvajanje prve pomoči do prihoda NMP (angleško EMS), učenje, trening, raziskovanje gasilstva in vzdrževanje gasilskega doma. Te dolžnosti so zapisane v njihovem zakoniku o gasilski službi.

6.4.2 Delitev funkcij v enoti

Irsko vodenje intervencij deli na tri stopnje glede na število enot, ki so na kraju dogodka.

- Prva stopnja (Command Level 1): dve enoti, vodja intervencije je vodja ene izmed enot.
- Druga stopnja (Command Level 2): tri ali štiri enote, vodja intervencije je poveljnik brigade.
- Tretja stopnja (Command Level 3): pet enot ali več, vodja intervencije je višji ali visoki častnik, ki je takrat dežuren (pomočnik načelnika ali načelnik).



Slika 77: Čelada podčastnika
(<http://www.brandweerhelmen.nl/UK%20-%20CORNWALL%20F600.JPG-for-web-large.jpg>)

Vodja intervencije določi delo posameznih gasilcev v enoti.

Njihovi čini so: gasilec, podčastnik, poveljnik, (pomočnik načelnika), višji pomočnik načelnika, načelnik. Enota ima od pet do šest činov, odvisno od njene velikosti. Pozicija gasilcev glede na čin je razvidna po barvi čelade.

6.4.3 Gasilski domovi

Gasilski domovi na Irskem so geografsko in strateško razporejeni po državi. Po navadi obsegajo garažo (engine bay), poveljniško pisarno, kuhinjo, prostor za počitek, skladišče za opremo, sobo, namenjeno rekreaciji, sobo za popravilo IDA, stolp za trening in dvorišče za urjenje.

Vzdrževanje doma in vozil je dolžnost vsakega gasilca.

6.4.4 Lastništvo gasilskih domov in opreme

Gasilski domovi, vozila in oprema so last občine. V primeru, da se brigada zapre, bo občina razdelila opremo med druge brigade ali pa jo prodala. Najbližje brigade si nepokrit požarni rajon razdelijo med sabo.

6.5 Način posredovanja

6.5.1 Alarmiranje

Klicna številka za gasilce je 112 ali 999. Klic sprejme dispečer na klicnem centru in aktivira potrebno enoto. Gasilci, ki so takrat v službi, slišijo alarm, ki se predvaja v celotnem gasilskem domu. Vsaka enota ima svoj zvok za alarm. Če so potrebni tudi gasilci, ki takrat niso v službi, klicni center pošlje alarm na njihove pozivnike.

6.5.2 Vozila in oprema

Oprema in vozila so za vsako brigado standardizirana po zakonu. Med vozili najpogosteje najdemo cisterne z osnovno opremo, poveljniška vozila, vozila za reševanje, vozila za podporo in avtolestve.

Najpogostejšo znamko in povprečno starost opreme je težko določiti, saj se preveč razlikujejo po brigadah in delih države.



Slika 86: Sodobna cisterna z osnovno opremo in lestvijo
(https://lh3.googleusercontent.com/feRi3MvBL6NvimjMJGrqsJdct2vbiRwAu8rZQTrYuPc9S_T0npWQQAUKS6e7Hg-Y81iWgiI=s128)

Vsaka brigada določi posameznike, ki skrbijo za opremo in vozila. Poškodovano opremo se na popravilo pošlje v Dublin, kjer imajo servis za gasilsko opremo in vozila.

Vsa oprema je pregledana in vzdrževana po evropskem standardu za gasilce.

6.5.3 Zaščitna oprema

Vsak gasilec ima dva popolna kompleta zaščitne opreme, med katero spadajo: zaščitna čelada, podkapa, zaščitna jakna in hlače, zaščitne rokavice in zaščitni škornji.

Za svojo opremo skrbi vsak posameznik, perejo jo v posebnih pralnih strojih v svoji brigadi ali pa jo pošljejo v Dublin k dobavitelju na čiščenje in popravilo.

6.5.1 Intervencije in poročila



Slika 95: Prikaz gašenja avtomobila
(<http://c3.thejournal.ie/media/2011/08/PCI-0221-Firemen00118244-390x285.jpg>)

Vzroki za intervencije in delitev intervencij so na Irskem zelo podobni kot v Sloveniji. Ne uporabljajo programa za vodenje intervencij, saj te podatke zbira Urad za statistiko. Poročilo o intervenciji mora pisno podati vodja intervencije.

Po podatkih irskega statističnega urada so imeli gasilci 37456 intervencij v letu 2014 in 39114 intervencij v letu 2015.

6.6 Način vodenja

6.6.1 Notranja organizacija društva

Vsaka poklicna brigada ima svojega načelnika. Ta ima po navadi določene svoje namestnike, ki jih lahko deli na višje in navadne namestnike glede na velikost brigade. V posamezni brigadi je več enot in vsaka ima svoje vozilo ter podčastnika, ki so mu podrejeni gasilci v enoti.

6.6.2 Dokumentacija

Za dokumentacijo v gasilskem društvu skrbi načelnik. V gasilskem domu mora imeti poročila o intervencijah in potrdila o opravljenih tečajih svojih gasilcev.

6.6.3 Financiranje

Država oz. Ministrstvo za finance med občine razdeli letni proračun za gasilce. Občine ta denar porazdelijo med svoje gasilske brigade. Financiranje gasilskih brigad z zakonom ni jasno določeno. V njem piše, da Ministrstvo za finance lahko financira gasilsko društvo, kar pomeni, da to ni obvezno. Tudi občine niso zavezane k financiranju gasilskega društva.

V določeni meri mora občina financirati brigade, da se izogne njihovem zaprtju. Če namreč občina nima vzpostavljene gasilske službe, mora plačati visoko kazen zaradi ogrožanja prebivalcev.

Poklicne brigade si pomagajo z donacijami in s sponzorstvom za nakup večje opreme ali vozil. Vendar so podobno kot v Sloveniji tudi na Irskem gasilci premalo financirani.

6.7 Sodelovanje z drugimi enotami

Irski gasilci sodelujejo z mrežo civilne zaščite, policije in z raznimi enotami za reševanje z višin, enotami s kanuji, enotami za urbano iskanje in enotami za jedrske nesreče. Tesno sodelujejo tudi z radioamaterji, marinci in z nujno medicinsko pomočjo.

7 ISLANDIJA

Podatke o gasilstvu na Islandiji sem dobila od reykjaviškega gasilca, ki opravlja svojo službo že 19 let.

7.1 Način organiziranja

7.1.1 Delitev

Islandija ima tako poklicne kot prostovoljne gasilce. Poklicne brigade se nahajajo le v večjih mestih, v vseh manjših in odročnih krajih delujejo gasilci prostovoljno.

7.1.2 Zakoni

Za gasilce velja en zakon, in sicer Zakon o gasilcih. V njem so zapisani osnovni zakoni, ki so podobni nekaterim našim. Opisuje njihove dolžnosti, hierarhijo in šolanje.

7.1.3 Statistika

Vsi gasilci so združeni v Islandsko gasilsko unijo, ki skrbi za statistiko, vsak gasilec mora uniji plačevati članarino. Islandija ima okoli 330 poklicnih in okoli 1000 prostovoljnih gasilcev. Poklicnih brigad je sedem, štiri od teh so v Reykjaviku, ena je na severu, ena na jugu ter ena na vzhodu.



Slika 104: Gasilski dom s stolpom
(<http://c8.alamy.com/comp/B55PTA/fire-station-or-slokkvistod-safjrur-westfjords-iceland-B55PTA.jpg>)

7.2 Način nastanka, ohranjanja

7.2.1 Nastanek in zgodovina

Gasilstvo na Islandiji se je začelo razvijati okoli leta 1900 s skupino ljudi, ki je imela zelo omejeno opremo. Šele velik požar v Reykjaviku leta 1915 je sprožil začetek organiziranja gasilskih društev v glavnem mestu. Po letu 1930 so začela nastajati gasilska društva v ostalih krajih po državi. Moj vir pravi, da ima sedaj vsako večje naselje svojo gasilsko enoto.

7.2.2 Tekmovanja

Islandija gasilskih tekmovanj nima, vendar vsaki dve leti skupaj s policijo organizirajo tekmovanje v določenem športu, kot so na primer golf, hokej na ledu, dvigovanje uteži ...

7.2.3 Mladina

Islandija ni nikoli razvila dela z gasilsko mladino.

7.3 Način vstopa, napredovanja

7.3.1 Pristop h gasilskemu društvu

Za pristop med poklicne gasilce je potrebno prestati težji fizični test, ki je enak našemu. Tečaj za poklicnega gasilca traja tri leta in med tem časom si pripravnik v gasilski enoti.

Za pristop med prostovoljne gasilce fizični test ni potreben. Ob pristopu se podpiše izjava in s tem se začne obdobje pripravnštva, ki traja dve leti. V tem času se kandidati izobražujejo ob koncih tedna.

Za vstop v katerokoli gasilsko enoto je obvezna starost 20 let ali več.

7.3.2 Funkcije gasilstva

Zanimivost islandskih gasilcev je ta, da je njihova edina funkcija zaščita in reševanje ob požarih. Seveda lahko pripišemo tudi izobraževalno funkcijo zaradi dolgega obdobja pripravnštva.

7.3.3 Izobraževanje

Na Islandiji deluje ena gasilska šola, ki je svoje izobraževalne programe povzela od ameriških kolegov. Knjig in dokumentov za izobraževanje je dovolj.

Napredovanje v činu je možno z leti dela ali pa s povišanjem na funkcijo. Poznajo le pet činov. Pripravniki imajo eno rdečo črto, gasilci dve in višji gasilci (po desetih letih aktivne službe) tri. Pomočnik poveljnika ima eno rumeno črto, poveljnik pa dve.

Poklicni gasilci se morajo izuriti tudi za reševalca nujne medicinske pomoči, ki je tudi naloga poklicnih brigad.

7.3.4 Omejitve

Tako kot v vseh državah je tudi na Islandiji problem prenizko financiranje. Primanjkuje tudi časa za trening in vaje. Moj vir meni, da je v njihov zakon o gasilcih potrebno dodati, koliko mora biti gasilcev na določeno število prebivalcev v kraju ali v državi. Pri kasnejši analizi članstva bom to podrobneje preučila.

7.4 Način delovanja



7.4.1 Dolžnosti in naloge

Edina dolžnost, ki jo gasilci na Islandiji opravljajo, je reševanje ljudi, živali in lastnine ob požarih. Gasilci ne posredujejo ob drugih nesrečah (prometnih, naravnih in drugih).

Slika 113: Znak gasilcev na Islandiji (http://shs.is/wp-content/uploads/2016/12/logo_shs_200px-1.png)

7.4.2 Delitev funkcij v enoti

Enote so izredno majhne, tudi po komaj pet ljudi. Med sabo si poskusijo najboljše razdeliti naloge. Vodja oz. poveljnik določa naloge. V poklicnih enotah vsi skrbijo za NMP. V vsaki enoti sta vsaj dva nosilca IDA in vsaj en šofer.

7.4.3 Gasilski domovi

Poklicne enote imajo precej večje domove kot prostovoljni gasilci. Poklicni gasilski dom obsega garažo za vozila, spalnice za vsakega člana enote, kuhinjo, skupno dnevno sobo, kopalnico, telovadnico in sobo za opremo. V nekaterih gasilskih domovih lahko najdemo tudi savno. Prostovoljni gasilci imajo le garažo, prostor za obleke in sobo za sestanke

7.4.4 Lastništvo gasilskih domov in opreme

Vsa oprema in vozila pripadajo vladi, ki bo opremo prodala v primeru, da se gasilsko društvo zapre.

7.5 Način posredovanja

7.5.1 Alarmiranje

Številka za alarmiranje gasilcev je 112. V državi deluje le ena centrala, ki sprejema vse klice in razpošilja enote. Profesionalna enota je obveščena preko zvočnikov v domu. Kadar so na terenu ali imajo vaje, so obveščeni preko radijskih postaj. Za radijske zveze uporabljajo sistem TETRA. Prostovoljni gasilci so alarmirani preko klica ali skupinskega sporočila.

Poznajo tri stopnje alarmov:

- F1: najvišja prioriteta,
- F2: srednja prioriteta,
- F3: nizka prioriteta.

Gasilci pri izvozu na intervencijo F3 stopnje ne smejo uporabljati sirene in modrih lučk, medtem ko so pri F1 in F2 obvezne.

7.5.2 Vozila in oprema

Starost opreme in vozil je različna, predvsem odvisna od tega, ali je enota poklicna ali prostovoljna. Poklicne enote v Reykjaviku imajo dokaj stare avtomobile, najnovejši je iz leta 2003. Moj vir doda še, da načrtujejo v naslednjih dveh letih nakup štirih novih avtomobilov.



Avtomobili so večinoma znamke Man in Scania, le eden je Rosenbauer. Ostala oprema in črpalke so večinoma znamk Rubin, Rosenbauer in Zinkler.

Slika 122: Prikaz gašenja začetnih požarov (<https://pbs.twimg.com/media/CqIGrhWgAALHQo.jpg>)

7.5.3 Zaščitna oprema

Pod zaščitno opremo spadajo zaščitna jakna, hlače in škornji. Dobijo jih z Norveške, in sicer so znamke Brahe. Poklicni gasilci imajo dve takšni obleki, prostovoljni le eno. Pod zaščitno opremo spadajo še čelada in rokavice, a te niso podvojene. Vsak posameznik mora poskrbeti za svojo opremo.

Vsa oprema mora biti pregledana in brezhibna. Tako zaščitna kot ostala oprema mora prestati določene teste. Celotni dihalni aparati morajo biti testirani letno. Če katerikoli del opreme (ali celotna oprema) ne prestane testov ali pa se pokvari, so ga gasilci dolžni zavreči in kupiti novega.

7.5.4 Intervencije in poročila



Slika 131: Reykjavíški gasilci na intervenciji
(<https://i.ytimg.com/vi/SbigrbC2bNE/maxresdefault.jpg>)

Podatek o številu intervencij sem dobila le za Reykjavik, kjer imajo letno okoli 1300 intervencij. Intervencije vodijo poveljniki, če pa je teh na kraju dogodka več, potem vodi prvi, ki prispe na kraj. V primeru, da je intervencija obširnejša, jo vodi poveljnik unije.

Reševalci (oz. NMP) letno izvozijo na okoli 30500 intervencij.

O poročilih o intervencijah nimam podatka.

7.6 Način vodenja

7.6.1 Notranja organizacija društva

Gasilsko društvo vodi poveljnik, ki vodi svoje operativne gasilce. Več notranji delitvi vlog na žalost nisem izvedela.

7.6.2 Dokumentacija

Dokumentacijo po navadi vodi poveljnik. Po zakonu morajo letno opraviti 25 ur vaj z IDA in določeno število ur praktičnih vaj. Poveljnik mora te ure za vsakega posameznika vpisovati v za to določene dokumente.

7.6.3 *Financiranje*

54 % financ priskrbi mesto ali občina, v kateri enota deluje. Preostali del dobijo preko pogodb za opravljanje določenega dela. Slednje je pri poklicnih enotah nujna medicinska pomoč in za opravljanje te dodatne službe prejemajo denar od vlade.

7.7 **Sodelovanje z drugimi enotami**

Zaradi majhnosti so islandski gasilci izjemno povezani z drugimi enotami. Vsakodnevno sodelujejo s civilno zaščito, katere del so, z NMP, vojsko, s policijo in z različnimi ekipami za reševanje. Pogosto sodelujejo tudi z mednarodno ekipo za potrese in z obalno stražo.

8 NEMČIJA

Vsi podatki o organizaciji gasilstva v Nemčiji so bili pridobljeni od aktivnega člana nemške THW ekipe, ki tesno sodeluje z gasilci.

8.1 Način organiziranja

8.1.1 Delitev

Nemčija svoje gasilce deli na poklicne in prostovoljne. Poklicne gasilce zaposluje občina, medtem ko prostovoljni gasilci delujejo le v odvisnosti od občine. Prostovoljne enote so vzpostavljene le na podeželju, mesta pa imajo poklicna jedra.



Slika 140: Nemški slogan gasilcev; Rešiti, Odstraniti, Povrniti, Zaščititi (<https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/f8/05/e7/f805e76fb720a66c675f820dac6da8ff.jpg>)

Nemčija prav tako pozna industrijske gasilce, ti delujejo le v določenem podjetju, ki jih zaposluje. Če je v podjetju ogroženost manjša, so gasilci prostovoljci med zaposlenimi in v primeru nesreče pomagajo kot industrijska gasilska enota.

Poklicne brigade imajo tudi nujno medicinsko pomoč in rešilce, ki izvozijo na intervencijo skupaj z gasilci te brigade.

8.1.2 Zakoni

Za vse gasilce v Nemčiji velja Zakon za nesreče. Ta v osnovi določa, kakšno pomoč morajo zagotoviti gasilci.

Nemčija se deli na 16 dežel, ki delijo še na regije. Vsaka dežela ima vzpostavljen svoj Zakon za gasilsko službo. Med njimi nastajajo manjše razlike, zato o vsesplošnem zakonu za gasilce ne moremo govoriti.

8.1.3 Statistika

Statistiko vodijo njihovi centri za obveščanje (112). V 33000 gasilskih domovih deluje 1,1 milijona gasilcev (po podatkih DFV naj bi ta številka že presegla 1,3 milijona). Več kot 97 % teh gasilcev je prostovoljnih, slabe 3 % pa je poklicnih. Po podatkih komisije CTIF je poklicnih gasilcev okoli 30000. Med vsemi gasilci naj bi bilo 7 % žensk.

8.2 Način nastanka, ohranjanja

8.2.1 Nastanek in zgodovina

Prvo prostovoljno gasilsko društvo v Nemčiji je bilo ustanovljeno 10. 9. 1799 v kraju Alzey. Prva poklicna brigada je bila ustanovljena leta 1835 v mestu Kierspe.

8.2.2 Tekmovanja



Slika 149: CTIF tekmovanje članov (http://cache.pressmailing.net/thumbnail/story_big/527db216-61bd-478b-9857-ad2327acb34b/ctif-olympiade-gold-fuer-team-deutschland-tolles-abschneiden-bei-feuerwehrwettbewerb-und-sportwettk)

Enkrat letno potekajo tekmovanja CTIF, ki se jih gasilci udeležujejo na več ravneh – občinsko, regijsko, deželno, državno, mednarodno ... Gasilci se razvrstijo v več kategorij – moški, ženske, mladina. Zmagovalna ekipa se po navadi uvrsti na tekmovanje višje ravni.

Vedno bolj je v porastu tudi tekmovanje imenovano FCC (Firefighter Combat Challenge), za katerega pravijo, da sta to »najtežji dve minuti v športu«.

8.2.3 Mladina

Otroci lahko v prostovoljno društvo pristopijo pri starosti 12 let. V gasilskem domu morajo biti enkrat na teden, tam se učijo raznih spretnosti, ki jim omogočijo lahek prehod v operativo. Izvajajo tudi različne aktivnosti, kot so kampiranje, orientacija v naravi, pohodi ...

8.3 Način vstopa, napredovanja

8.3.1 Pristop v gasilsko društvo

Podobno kot v Sloveniji lahko tudi v Nemčiji v gasilsko društvo pristopiš s podpisom pristopne izjave. Preden lahko pristopijo k operativni enoti, morajo kandidati opraviti pregled fizičnega in psihičnega zdravja.

8.3.2 Funkcije gasilstva

Moj vir ocenjuje, da ima gasilstvo v Nemčiji funkcijo zaščite in reševanja. Jaz bi jim pripisala še vzgojno in izobraževalno funkcijo.

8.3.3 Izobraževanje



Slika 158: Koordinacija gasilcev
(<https://www.army.mil/e2/c/images/2011/08/08/215718/size0.jpg>)

Nemške gasilske šole niso enotne zaradi prej omenjenih različnih deželnih zakonov. Vsaka dežela je tako organizirala svoje izobraževalne centre, izobraževalni programi so standardizirani s strani nemške zveze gasilcev.

Poleg osnovnih izobraževalnih programov so vzpostavljeni tudi dodatni programi za specializacijo na nekem področju. Po primerjavi je bila ugotovljena razlika le v

tem, da imajo posebno izobraževanje za vodenje, ki se ga morajo udeležiti predvsem poveljniki enot.

Napredovanje v činu je mogoče z dodatnim izobraževanjem, izvolitvijo zaradi posebnih izkušenj ali zaslug in z leti službovanja v določenem činu.

Izobraževalni centri priskrbijo celotno literaturo, količina te naj bi bila zadovoljiva. V Nemčiji izhajajo tudi razne gasilske revije.

8.3.4 Omejitve

Omejitve, s katerimi se srečujejo, so podobne omejitvam v Sloveniji. Moj vir takoj izpostavi problem financiranja. Bogatejše občine so sposobnejše financirati svoje gasilce, revnejše občine pa si gasilce komaj privoščijo.

Gasilska društva na podeželju se srečujejo tudi s premajhnim številom prostovoljcev ob intervencijah, saj jih velika večina dela v večjih mestih in ne morejo priti do gasilskega doma pravočasno ali pa jim delodajalec ne dovoli zapustiti delovnega mesta. V Nemčiji že vrsto let velja zakon o vrnitvi odškodnine delodajalcu, ki delavcu omogoča zapusti delovno mesto v primeru intervencije, a ga določeni delodajalci še vedno ne upoštevajo.

8.4 Način delovanja

8.4.1 Dolžnosti in naloge

Gasilci v Nemčiji se obvežejo, da bodo vestno opravljali naloge, redno trenirali in sodelovali na intervencijah. Slednje pomeni, da bodo vedno pomagali, reševali in varovali ljudi, živali in lastnino. Primorani so spoštovati in upoštevati nadrejene ter uriti in učiti mlade pripravnike.



Slika 167: Priprava opreme na intervenciji (https://cdn.arstechnica.net/wp-content/uploads/sites/3/2016/10/Schlauchtragekorb_Freiwillige_Feuerwehr_M%C3%BCnchen.jpg)

8.4.2 Delitev funkcij v enoti

Vodje enot so vedno izvoljene glede na sposobnosti in izkušnje. Hierarhija na intervenciji poteka od najnižjega gasilca, preko vodje skupine, vodje enote in vodje čete do poveljnika. Slednji vodi intervencije in si lahko določi prvega in drugega namestnika, ki opravljata njegovo nalogo na intervenciji v primeru odsotnosti poveljnika. Delo se deli po potrebi glede na intervencijo.

8.4.3 Gasilski domovi

Gasilski domovi v Nemčiji se razlikujejo po tem, da nimajo toliko sob za druženje ali razne aktivnosti. Njihovi domovi obsegajo predvsem sobe, kot so garaža, soba za trening, soba za opremo in soba za aktivnosti oz. učilnica. Nekateri domovi imajo tudi stolpe, ki pa sedaj služijo le še kot prepoznavni znak ali okras.

Velikost gasilskih domov je odvisna od potreb enote ter financiranja s strani občine.

8.4.4 Lastništvo gasilskih domov in opreme

Tako gasilski dom kot oprema in vozila so last občine, zato običajno občina opremo proda ali razdeli med druga društva, dom pa nameni za druge aktivnosti, če društvo ugasne. Gasilski dom se v občini ne sme zapreti le v primeru, da je to edino gasilsko društvo v občini, ali v primeru, da druga enota ne bi prišla na kraj dogodka v osmih minutah.

8.5 Način posredovanja

8.5.1 Alarmiranje

Klic na številko 112 sprejme center za obveščanje, ki računalniško alarmira enote. Center odpre intervencijo v svojem sistemu in vanjo vnese vse podatke, ki so na voljo. Gasilci, ki so dobili poziv, lahko do teh podatkov dostopajo, kar jim omogoča natančnejši vpogled v situacijo – vedo, kaj pričakovati. Teh podatkov ne morejo spreminjati ali jih dodajati.

Gasilci prejmejo alarm na pozivnike, lahko tudi še na telefone. Gasilsko društvo ne sme imeti samo ene vrste alarmiranja (na primer telefoni). Veliko gasilskih društev uporablja tudi sirene, ki jih lahko sproži le center za obveščanje. Nekatere manjše vasi uporabljajo le sirene, pozivnike pa imajo kot rezervo.

Alarmer delijo na tri stopnje glede na obseg: B1, B2 in B3.

8.5.2 Vozila in oprema



Slika 176: Vozni park gasilcev v Laufachu
(http://www.laufach.de/fileadmin/_migrated/pics/Feuerwehr1.jpg)

Na splošno so oprema in vozila dokaj moderni, ampak razlike med občinami so očitne, kar sem omenila že zgoraj. Oprema mora biti testirana po EN-standardih, vendar jo lahko uporabljajo, dokler deluje. Enako velja za vozila.

Prevladujoče znamke opreme ni mogoče določiti, saj vsaka občina sprejme najcenejšo ponudbo za nakup opreme.

8.5.3 Zaščitna oprema

Vsak gasilec ima en popoln komplet zaščitne opreme, ki mora biti izdelan po evropskih standardih. Zanj skrbi vsak sam.

Notranji napadalci, ki imajo opravljen tečaj za IDA, pa lahko imajo še posebno močnejšo zaščitno jakno.

8.5.4 Intervencije in poročila

Vrste intervencij se ne razlikujejo od vrst intervencij v Sloveniji. Na leto zabeležijo okoli 3,5 milijona intervencij. Poročila mora napisati vodja intervencije, ki mora situacije tudi skicirati. Navesti mora vse pomembnejše podatke o intervenciji.

Večje intervencije vodita okrajni ali občinski poveljnik. Če so intervencije večjega obsega, se vzpostavijo štabi za vodenje.

8.6 Način vodenja

8.6.1 Notranja organizacija društva

Društvo izvoli svojega poveljnika in predsednika, ki skrbita za delo v društvu. Vso delo nadzoruje upravni odbor, ki ga sestavljajo veterani in večji sponzorji društva. UO določa, katere aktivnosti se bodo izvajale in organizirale ter za kaj bodo namenili denar.

8.6.2 Dokumentacija

Društva morajo voditi različno dokumentacijo, tudi o uporabi določene opreme ali vozila.

8.6.3 Financiranje

Gasilska društva financira občina, ki dobi denar iz davkov. Od občine dobijo povrnjene tudi stroške intervencije, razen če so v intervenciji reševali osebe.

Možno je tudi financiranje s strani zavarovalnic, večje investicije pa občasno financira tudi dežela ali celo vlada.

8.7 Sodelovanje z drugimi enotami

Nemške gasilske enote sodelujejo z vrsto drugih organizacij, kot so civilna zaščita (THW), Rdeč križ, policija, vojska, nujna medicinska pomoč, enota za reševanje z višin, potapljači ...

Največkrat se to sodelovanje vidi ob nesrečah večjega obsega, pogoste pa so tudi državne ali meddržavne vaje v pripravljenosti, v katerih sodeluje več enot različnih organizacij in držav.

9 POLJSKA

Vse spodaj navedene podatke mi je posredovala višja gasilska inšpektorica, ki dela za poljsko gasilsko zvezo.

9.1 Način organiziranja

9.1.1 *Delitev*

Poljska ima Državni gasilski in reševalni sistem (NFRS), ki skrbi za delovanje gasilskih enot v skladu s pravili in zakoni. Vanj so vključene poklicne enote in nekatere prostovoljne enote. Nekatere prostovoljne enote v ta sistem niso vključene, ker ne izpolnjujejo pogojev za vstop. Žal nisem prejela podatka, kaj točno ti pogoji obsegajo. V sistem so vključene tudi nekatere industrijske enote. Letališke enote se v ta sistem ne vključujejo.

Gasilske enote, ki spadajo v NFRS, se delijo glede na vrsto dela, ki ga opravljajo:

1. organizacijske enote Državne gasilske službe,
2. organizacijske enote Vojaške gasilske službe,
3. pet enot industrijske gasilske službe,
4. dve enoti industrijske reševalne službe,
5. prostovoljne gasilske službe,
6. zveza prostovoljnih gasilskih služb,
7. druge reševalne službe.

9.1.2 *Zakoni*

Za vse gasilce veljata dva zakona, in sicer Zakon o državni gasilski službi (sprejet 24. avgusta 1991) in Zakon o varstvu pred požarom (sprejet 24. avgusta 1991). Za prostovoljne gasilce velja tudi Zakon o društvih (sprejet 7. aprila 1989).

9.1.3 *Statistika*

Poljski gasilci uporabljajo program, imenovan SWD 2.5 (System Wspomagania Decyzji – Decision Support System oz. Sistem za podporo pri odločanju), v katerega morajo vnašati podatke tako poklicni kot prostovoljni gasilci. Za to je zadolžena določena oseba v društvu.

Poljska se lahko ponaša s 508 poklicnimi brigadami, v katere je vključenih okoli 30500 gasilcev, in z 18610 prostovoljnimi gasilskimi društvi, v katere je včlanjenih približno 678000 gasilcev.

9.1.4 Dodatna specializacija enot

Poljska je svoje enote oz. nekatera cela gasilska društva specializirala za posredovanje ob točno določenih vrstah nesreč. Te specializacije obsegajo:

- tehnično reševanje,
- kemično-ekološko reševanje,
- nujna medicinska pomoč,
- reševanje na vodi in iz vode,
- reševanje z vrvno tehniko,
- iskanje in reševanje v urbanem okolju.

9.2 Način nastanka, ohranjanja

9.2.1 Nastanek in zgodovina

Zgodovina gasilstva na Poljskem sega vse v srednji vek. Prve ureditve gasilstva so se pojavile že leta 1374, prvi zakonik o gasilstvu pa je nastal leta 1779. Leta 1800 je bila vzpostavljena prva zveza gasilskega reševanja na Poljskem. Do leta 1921 je imela Poljska že 1600 aktivnih gasilskih društev in tako se je odločila za nastanek Generalne zveze gasilskih brigad Republike Poljske.

Ko je bila Poljska pod Hitlerjevo okupacijo, je morala sprejeti nemške gasilske zakone. Vzpostavile so se poklicne brigade in posebna formacija, imenovana Požarna policija (Fire Police).

Po drugi svetovni vojni je morala Poljska na novo vzpostaviti svoje gasilstvo. Leta 1944 je bil ustanovljen Generalni inšpektorat gasilske službe, leto za tem pa je ponovno začela delovati Državna gasilska zveza. 1956. leta so prostovoljna društva ustanovila svojo gasilsko zvezo.

Leta 1991 izoblikujejo zgoraj navedene zakone in leta 1995 začne delovati današnja NFRS.

9.2.2 Tekmovanja

Poljski gasilci se vsako leto udeležujejo mnogih tekmovanj tako na nacionalni kot na mednarodni ravni. Tekmujejo v različnih kategorijah, kot so CTIF, tek, kolesarjenje, kviz o gasilskem znanju, plezanje s kljukastimi lestvami in druge. Njihovo poimenovanje za tekmovanja FCC je »Toughest Firefighter Alive«, kar bi lahko prevedli v »najbolj vzdržljivi gasilec«.

9.2.3 Mladina

Tako kot v Sloveniji imajo tudi na Poljskem v svoje vrste vključeno mladino. Ta ima možnost učiti se o osnovah gasilstva skozi razne vaje, a je njihovo delo omejeno izključno na mladinska gasilska tekmovanja, kot je na primer CTIF.

9.3 Način vstopa, napredovanja

9.3.1 Pristop v gasilsko društvo

Prostovoljni gasilec postaneš z vpisom v društvo. Poklicni gasilec pa lahko postaneš na dva načina. Prvi je ta, da si na razpisu za službo izbran kot kandidat, ki mora nato zaključiti izobraževanje za gasilca. Drugi je, da se vpišeš v eno od gasilskih šol in zaključiš izobraževanje za gasilskega oficirja.

9.3.2 Funkcije gasilstva

Poljski gasilci opravljajo funkcije preventive, zaščite, reševanja in varovanja. Skozi izobraževalno funkcijo opravljajo tudi raziskovalno in razvojno funkcijo, ki je hkrati tudi njihova dolžnost.

9.3.3 Izobraževanje

Poljska je svoje gasilske šole postavila v različnih delih države, kar omogoča enakomeren razvoj. Gradiva in literature imajo dovolj za temeljito izobraževanje.

Napredovanje v činu od gasilca do poročnika in nato še do načelnika je pogojen z leti aktivnega opravljanja dela v predhodnem činu in s kvalifikacijo, ki jo je možno doseči v določenih izobraževalnih programih.

9.3.4 Omejitve

Trenutno je gasilstvo na precej visokem nivoju, je pa seveda še prostora za izboljšanje, predvsem s finančnega vidika.

9.4 Način delovanja



Slika 185: Reševanje ob poplavi
(http://inapcache.boston.com/universal/site_graphics/blogs/bigpicture/euroflood_06_16/f32_23455853.jpg)

9.4.1 Dolžnosti in naloge

Zaradi specializiranosti društev je težko govoriti o splošnih nalogah, te večinoma obsegajo odziv na alarm, pomoč, reševanje in zaščito ljudi, živali, narave in lastnine.

9.4.2 Delitev funkcij v enoti

Enoto vodi poveljnik, ki naloge razdeli glede na potrebe intervencije.

9.4.3 Gasilski domovi

Gasilski domovi največkrat obsegajo garažo, kuhinjo, kopalnico, sobo za druženje, spalnice, koordinacijski center za razpošiljanje enot, delavnico, sobo za IDA, nekateri domovi pa imajo tudi telovadnico in savno.

9.5 Način posredovanja

9.5.1 Alarmiranje

Klic na številko 112 ali 998 sprejme dispečer na ReCO. Poklicne brigade so alarmirane z zvočnim alarmom, ob katerem se na ekranih v gasilskem domu izpišejo podatki o intervenciji. Gasilci, ki so takrat na delu, gasilskega doma razen v primeru alarma ne smejo zapustiti. Gasilec, ki dela v koordinacijskem centru, po zvočniku prebere podrobnosti, ki so znane o intervenciji.

Prostovoljne enote se alarmirajo s pomočjo sirene, ki opozori gasilce, ki živijo v bližini. Večina društev uporablja tudi alarmiranje preko SMS-sporočila..

9.5.2 Vozila in oprema

Društva in brigade morajo poskrbeti, da je njihova oprema, kamor spadajo tudi vozila, v brezhibnem stanju in je varna za uporabo na intervenciji. Redno morajo biti izvajani pregledi in vsa oprema, razen čelad, ima rok uporabe, po preteku katerega se oprema ne sme več uporabljati.

Opremljenost poklicnih enot je ocenjena kot dokaj dobra. Kar se tiče vozil, prevladujejo vozila znamk Volvo, Man, Star, Iveco, Scania in Renault. Brigade dobijo novo vozilo, ko doseže obstoječe starost deset let. Staro vozilo prevzame v uporabo ena od prostovoljnih enot v bližini.



Slika 194: GVC s poljskim poimenovanjem za gasilce – straž (http://www.truck-spotter.eu/attachments/35218_55d0cb74679cea29d22b0b5d9f560291284ea969)

Starost vozil, ki jih uporabljajo prostovoljne enote, je zaskrbljujoča. Večino denarja dobijo poklicne brigade, prostovoljna društva pa si z manjšo vsoto

denarja, ki jo dobijo od občine in države, ne morejo privoščiti nakupa novega vozila. Torej je vsako vozilo, ki ga imajo na voljo, že na začetku staro deset let. Pri tem se mi postavlja vprašanje: Če vozilo ni več dobro za poklicne gasilce, kako je potem lahko za prostovoljne?



Slika 203: Zaščitne obleke poljskih gasilcev z značilnimi rdečimi čeladami (<http://static.prusa.pl/images/414d0f3c-46e9-4998-b492-cf66939d2bbc.jpg>)

9.5.3 Zaščitna oprema

Med zaščitno opremo spadajo zaščitna jakna in hlače, zaščitni škornji in rokavice, čelada, IDA in reševalna vrv. Za opremo skrbi vsak posameznik.

9.5.4 Intervencije in poročila

Intervencije vodita poveljnik ali komandant, ki mora po zaključku napisati poročilo.

Leta 2015 je bila opravljena analiza, ki je pokazala, da so gasilci na intervencije izvozili na vsako 1 minuto in 6 sekund. Izvoz na požar je bil vsaki 2 minuti in 48 sekund, izvoz na reševanje vsako 1 minuto in 54 sekund in izvoz zaradi lažnega alarma vsakih 18 minut in 12 sekund. V odstotkih je to 37,7 % požarov, 56,4 % reševanj in 5,9 % lažnih alarmov.

Po mojem računanju so imeli v letu 2015 477818 intervencij, vendar sem pri računanju posamezne vrste intervencij dobila podatek, da je bilo 187714 požarov, 276632 reševanj in 28879 lažnih alarmov, kar skupaj znese 493 225 intervencij.

Predvidevam, da je podatek, da je bil izvoz vsakih 66 sekund, pravilen. To pomeni 477818 intervencij. Prav tako predvidevam, da je pravilen podatek o odstotkih. Potemtakem je bilo požarov 180137, reševanj 269489 in lažnih alarmov 28191. Odstopanja je za 1 intervencijo zaradi ostanka pri odstotkih.

9.6 Način vodenja

9.6.1 Notranja organizacija društva

Prostovoljna društva imajo tako predsednika kot poveljnika, ki vodita gasilsko društvo. Poklicne enote imajo komandanta, ki vodi celotno brigado. Slednji si lahko določi poročnike, ki vodijo posamezne enote, če je brigada večja.

9.6.2 Dokumentacija

Poleg poročil o intervenciji društva niso dolžna voditi nobene druge dokumentacije.

9.6.3 Financiranje

Denarna sredstva za gasilska društva in zveze pridejo od države, ki jih tudi razporedi. PGD so delno financirana tudi s strani občine, dovoljeno pa jim je tudi lastno zbiranje denarja, dokler je to v skladu s statutom.

9.7 Sodelovanje z drugimi enotami

Poljski gasilci sodelujejo s širokim naborom enot. Najpomembnejša so sodelovanja s policijo, z NMP, z enotami, ki sodelujejo pri nesrečah s plinom in elektriko, s poljsko vojsko, z Rdečim križem, s prostovoljnimi gorskimi reševalnimi enotami, z gorsko reševalno službo TATRA, s prostovoljnimi enotami za reševanje na vodi in iz vode in tudi z Malteškim viteškim redom.

10 ŠPANIJA

Vsi podatki, ki so navedeni o organizaciji gasilstva o Španiji, so bili pridobljeni s pomočjo uslužbenca španske gasilske zveze CONBE.

10.1 Način organiziranja

10.1.1 Delitev

Španija svoje gasilce deli na poklicne in prostovoljne. Edini provinci, ki prostovoljnih gasilcev nimata, sta Valencia in Tenerifi. Na vzhodu Španije so nastale tudi gasilske enote za gozdne požare, ki so specializirane le za požare v naravnem okolju.

10.1.2 Zakoni

Država Španija zakona o gasilstvu nima. Zato je vsaka avtonomna pokrajina razvila svoje zakone. Ti se med seboj po večini razlikujejo le v določenih podrobnostih. Od informatorja sem prejela andaluzijski zakonik o gasilcih. V zakoniku so zapisane naloge operativnih gasilcev, koordinacija z drugimi enotami, preventiva, financiranje in drugo.

10.1.3 Statistika

V letu 2010 je v Španiji delovalo 692 gasilskih domov in 27844 gasilcev, od tega 22841 poklicnih in 5003 prostovoljnih. Žal aktualnejše statistike nimajo na voljo.

10.2 Način nastanka, ohranjanja

10.2.1 Nastanek in zgodovina

O zgodovini gasilstva v Španiji žal nisem dobila podatkov.



10.2.2 Tekmovanja

Španija gasilskih tekmovanj nima, z izjemo Policijsko-gasilskih iger. Športne discipline, v katerih tekmujejo, se lahko primerjajo z olimpijskimi disciplinami.

Slika 212: Logo Policijsko-gasilskih iger (<http://discoverpwm.com/images/header-images/WPFG%20Banner.jpg>)

10.2.3 Mladina

Španija nima organiziranega dela z gasilsko mladino, saj so obvezani z zakonom, da morajo biti osebe, ki pristopijo v gasilsko društvo ali brigado, stare vsaj 18 let.

10.3 Način vstopa, napredovanja

10.3.1 Pristop v gasilsko društvo

Osebe, ki želijo postati gasilci, morajo uspešno pisati test. Kaj ta obsega, določajo avtonomne pokrajine. Na test se lahko kandidati pripravljajo sami ali pa se vpišejo v program, ki je temu namenjen. Ta je samoplačniški in z njim si pridobijo le kvalifikacijo, da lahko odpišejo test.

10.3.2 Funkcije gasilstva

Zaradi dominantnega poklicnega gasilstva so funkcije omejene zgolj na operativo. Slednja opravlja funkcije, kot sta preventivna funkcija in funkcija zaščite in reševanja. Zaradi raznih izobraževalnih programov imajo tudi izobraževalno funkcijo.

10.3.3 Izobraževanje

Avtonomne pokrajine so izoblikovale Šole za javno varnost (ESP). Te šole so interne – namenjene so le prebivalcem posamezne avtonomne pokrajine. Njihovo šolanje obsega tako teorijo kot prakso, mnoge šole ponujajo tudi vadbeni poligon za vožnjo na intervenciji. Vsi gasilci morajo biti sposobni voziti na intervencijo. Literatura o gasilstvu je bogata in omogoča nemoteno izobraževanje.

10.3.4 Omejitve

Španski gasilci se soočajo z ogromnim številom omejitev. Največja omejitev je pomanjkanje denarja. Moj vir opisuje, da financiranje komaj pokriva plače gasilcev in da bi bila potrebna trikratna vsota, kot jo dobivajo sedaj, da bi uspeli pokriti vse potrebne stroške. Njihovo financiranje je odvisno od Zakona za državni proračun, ki pa hkrati financira še vse ostale civilne službe, kot je na primer policija.

Problem predstavlja tudi dejstvo, da država nima zakona o gasilstvu, ampak je ta prepuščen avtonomnim pokrajinam. To je privedlo do velike neenotnosti med gasilci. V državi ni

določeno, koliko enot je potrebnih na število prebivalcev, katera oprema mora biti v določenih vozilih, niti ni poskrbljeno za enake zaščitne obleke.

Še bolj zaskrbljujoče je dejstvo, da zaposlijo nove gasilce le, da nadomestijo tistega, ki se je upokojil. Tako obstajajo brigade, ki imajo samo starejše gasilce, ki že leta niso imeli obnovitvenega tečaja in se ne spoznajo na novejšo opremo v takšni meri, kot bi se mlajši kandidati.

10.4 Način delovanja

10.4.1 Dolžnosti in naloge

Zaradi neuspešnega prevoda iz španskega dokumenta sem imela težave natančno opredeliti dolžnosti in naloge gasilcev v Španiji. Predvidevam, da te obsegajo predvsem operativne naloge, kot so preventiva, omejitev, reševanje in odstranitev nevarnosti.

10.4.2 Delitev funkcij v enoti

Vsako vozilo ima svojo enoto gasilcev, ki odgovarja svoji vodji vozila. Ker imajo po navadi društva ali brigade več kot eno vozilo, imajo tudi koordinacijsko vodjo. Nad njimi je še vodja voznega parka, za katerega predvidevam, da je ekvivalenten našemu poveljniku. Vsako vozilo ima določenega voznika in skrbnika, ki morata skrbeti za njegovo brezhibnost.

Vsaka brigada ima svojo vodjo intervencij. To je oseba, ki razdeli naloge glede na situacijo na intervenciji in koordinira enote, da dosežejo največjo učinkovitost. Koordinacijski vodja in vodja intervencij sta po rangi enaka, razlika je le v tem, da koordinacijski vodja enote razpošilja iz doma, vodja intervencij pa jih koordinira na kraju dogodka.

Če na intervencijo izvozi tudi vodja voznega parka, potem se vodenje preda njemu, razen v primeru, če poveljnik vztraja, da intervencijo vodi vodja intervencije.

10.4.3 Gasilski domovi

Gasilski domovi imajo sobe, ki so podobne tistim v navadni hiši. Imajo garažo, kuhinjo, dnevno sobo, v kateri je televizija, ločene ženske in moške kopalnice in ločene spalnice. V domovih najdemo tudi skladišča in delavnice za popravilo opreme. Vodje imajo tudi svoje pisarne, pogoste so tudi sobe za koordinacijo in sprejemanje intervencij.

10.4.4 Lastništvo gasilskih domov in opreme

Gasilski domovi, oprema in vozila so last občin. Ni mogoče, da bi se gasilska brigada ali društvo zaprlo, lahko pa se premesti glede na rajon delovanja.

10.5 Način posredovanja

10.5.1 Alarmiranje

Španija alarmov nima oz. jih ne uporablja. Centri za obveščanje sprejmejo klic na 112 in dispečerji obvestijo potrebno brigado. Vodja koordinacije dobi sporočilo in ta pošlje ustrezno enoto na intervencijo.

10.5.2 Vozila in oprema



Slika 221: Madridski gasilci pospravljajo opremo po intervenciji (<http://www.ecestaticos.com/image/clipping/939/f81611509f7993e23d1d3a24e6f76485/bomberos-del-ayuntamiento-de-madrid-foto-ayto-madrid.jpg>)

Pojavljajo se različne znamke opreme in vozil. Slednje so največkrat znamk Iveco, Mercedes, Man, Renault z Rosenbauerjevo nadgradnjo. Španija ima tudi nekatera svoja podjetja, ki se ukvarjajo z nadgradnjo gasilskih vozil. To so Incipresa, Magirus, Bullfuego, Feniks, Protecfire in ostala.

Vsaka enota ima pripisano zunanjo ekipo ali podjetje, ki vsako leto ali dve pregleda vozila in opremo. Poskrbijo, da je ta brezhibno delujoča in čista. Ko dosega vse te standarde, potrdijo njeno uporabo do naslednjega pregleda.

10.5.3 Zaščitna oprema

Vsaka enota ima svojo zunanjo ekipo, ki skrbi, da je njihova zaščitna oprema standardizirana in brezhibna. Testirana in pregledana mora biti po evropskih ISO standardih.

10.5.4 Intervencije in poročila

V primeru, da je intervencija večjega obsega, jo vodi prisotna oseba z najvišjim činom. Če je intervencija katastrofalna (na primer celotno mesto, občina, regija ...) jo vodi in koordinira vojska.

Statistični podatki so za leto 2010: požarov je bilo 129600, reševanj 97659 in tehnične pomoči 135957.

10.6 Način vodenja

10.6.1 Notranja organizacija društva

Zaradi izključno operativne funkcije se notranja zgradba društva ne razlikuje od tiste, ki je na intervenciji.

10.6.2 Dokumentacija

Brigade morajo voditi osnovno dokumentacijo, ki mora biti v gasilskih domovih še deset let po nastanku. Za urejanje in hranjenje dokumentacije skrbi tajništvo.

10.6.3 Financiranje

Denarna sredstva prihajajo od države, ki jih porazdeli med avtonomne pokrajine. Te sredstva porabijo za najpomembnejše oz. najnujnejše. Brigade ali društva direktno ne upravljajo z denarjem.

10.7 Sodelovanje z drugimi enotami

Zaradi narave dela dobro sodelujejo predvsem z enotami policije, civilne zaščite in nujne medicinske pomoči. Z drugimi enotami nimajo dosti stikov, saj je za druge nesreče zadolžena civilna zaščita.

11 ŠVEDSKA

Spodaj podane informacije o gasilcih na Švedskem so bile pridobljene od gasilca, ki svoje delo na Švedskem opravlja že 30 let.

11.1 Način organiziranja

11.1.1 *Delitev*

Švedska je svoje gasilce organizirala na poklicne in polprostovoljne. Polprostovoljni gasilci dobivajo nekaj malega plače za to, da so dežurni vsak četrti teden. Ti gasilci imajo zunanjo redno zaposlitev, a na teden dežurstva morajo imeti s seboj pozivnik. V primeru intervencije delovno mesto zapustijo in gredo v gasilski dom.

Gasilske brigade so po občinah specializirane za določeno vrsto intervencij. Poznajo:

- brigade za težje iskanje in reševanje,
- brigade za kemijske intervencije,
- brigade za potapljače,
- brigade za visoke stavbe,
- brigade za posredovanje na vodi.

Švedska je vzpostavila tudi gasilske zveze na nivoju regij. V posamezno zvezo je vključenih več občin, ki svoje gasilstvo organizirajo enako. Naj poudarim, da gasilstva ne vodi država, temveč posamezne občine, zato se manjše razlike pri organizaciji pojavljajo že na nivoju občin. Namen zvez je bil zmanjšati razlike med občinami.

11.1.2 *Zakoni*

Čeprav spadajo gasilci pod Ministrstvo za obrambo, se je zaradi organizacije na nivoju občin in ne države izoblikoval za gasilce le en splošni zakon, in sicer Zakon o javnem varstvu. Ta med drugim zavezuje občine, da imajo vzpostavljeno gasilstvo.

11.1.3 *Statistika*

Vso statistiko vodi MSB, agencija, ki je zadolžena za nadzorovanje enot za reševanje. Švedska ima 5300 poklicnih gasilcev in 11000 prostovoljnih gasilcev. Razdeljeni so v 125

poklicnih brigad in 660 prostovoljnih društev. Delež žensk v gasilstvu je manj kot 10 %, prevladujejo pa v prostovoljnih enotah.

11.2 Način nastanka, ohranjanja

11.2.1 Nastanek in zgodovina

Pred ustanovitvijo prvih gasilskih društev so, podobno kot pri nas, mesto ali vas nadzirali nočni stražarji. Ti so v primeru požara morali pozvoniti na zvon. Pri gašenju je pomagala celotna vas ali mesto.

Najstarejši gasilski dom pripada enemu od društev v Stockholmu in je že presegel starost 150 let.

11.2.2 Tekmovanja

Švedska svojih gasilskih tekmovanj nima, vendar vsako leto pošlje izbrane gasilce na svetovne Policijsko-gasilske igre.

11.2.3 Mladina

Povečini organiziranega dela z mladino ni, se je pa zaradi upada v prijavah na delovna mesta na jugu države izoblikovala mladinska gasilska brigada. Namen teh je, da v čim večjem številu pritegnejo mladino, ki bi kasneje že bila delno kvalificirana za delo kot gasilci.

11.3 Način vstopa, napredovanja

11.3.1 Pristop v gasilsko društvo

Za vstop v poklicno gasilsko brigado mora kandidat naprej opraviti dve leti šolanja na Šoli za javno varnost. Ta izobražuje kandidate za gasilce, varnostnike, inšpektorje ... Po zaključenem študiju kandidat izpolnjuje pogoje za prijavo na delovno mesto. Seveda mora biti polnoleten in dobre zdravja. Brigada, ki je razpisala delovno mesto, prijavljene kandidate še sama testira. Torej izobrazba še ne pomeni zaposlitve kot gasilec.

Prostovoljni gasilci prav tako nimajo preprostega vstopa v društvo. Najprej se na upravni enoti javijo in izpolnijo vso potrebno dokumentacijo, ki jih bo uvrstila na čakalno listo. Ko

se pojavi odprto mesto za prostovoljnega gasilca, bo kontaktiran prvi na seznamu. Če ta še vedno želi opravljati delo, občina najprej testira njegovo pripravljenost, nato pa ga pošlje na 10–12 tedensko izobraževanje za prostovoljnega gasilca.

11.3.2 Funkcije gasilstva

Gasilci na Švedskem so zadolženi za vrsto različnih nalog. Prvotno imajo funkcijo zaščite in reševanja, dobrodelnostno funkcijo in edukativno funkcijo. Zaradi njihove povezanosti trdim, da imajo tudi etično funkcijo.

11.3.3 Izobraževanje

Poleg Šole za javno varnost in splošnega pristopnega programa se na Švedskem ni razvila druga šola. Obstaja še en program šolanja, ki je razložen pri činih. Dodatne specialnosti gasilcev so možne le pri specializiranih brigadah, če te organizirajo tečaj še za gasilce iz drugih enot. Ti tečaji so namreč po navadi namenjeni le novincem v tej enoti.

Čini švedskih gasilcev so:

- gasilec,
- nižji častnik (3 leta v nižjem činu in enotedensko izobraževanje za vožnjo na intervenciji),
- podčastnik – zadolžen za eno enoto desetih gasilcev,
- višji častnik,
- gasilski inženir (dodatna 4 leta izobrazbe, vključno s popolnim znanjem gradbenih konstrukcij),
- visoki častnik (načelnik v Stockholmu in njegovi namestniki)



Slika 230: Izobraževanje o notranjih požarih
(https://i.ytimg.com/vi/oBZBV_9JCZs/maxresdefault.jpg)

11.3.4 Omejitve

Njihova edina omejitev bi bila, da težko pridobijo dovolj kvalificirane kandidate za razpisano delovno mesto, kar bi lahko skozi čas povzročilo upad v splošni usposobljenosti gasilcev na Švedskem.

11.4 Način delovanja

11.4.1 Dolžnosti in naloge

Za razliko od večine drugih držav, ko gasilci delajo en celoten dan in počivajo dva dneva, sta na Švedskem dve izmeni. Dnevna izmena je deseturna, nočna izmena pa štirinajsturna.

Njihove naloge ne obsegajo preventive, za to so odgovorni inšpektorji. Gasilci med svoje naloge prištevajo zaščito, reševanje in omejevanje posledic nesreče. Večkrat morajo tudi odstraniti posledice nesreč. Znotraj gasilskih enot so še potapljaške enote in enote za reševanje na vodi, enote za kemične nesreče in druge.

11.4.2 Delitev funkcij v enoti



Slika 239: Deljenje nalog na intervenciji
(<http://i.imgur.com/e1bAuVD.jpg>)

Enote so organizirane tako, da je v posamezni enoti najmanjše možno število gasilcev. Število gasilcev v enoti je tako okoli deset gasilcev, sedem od njih mora biti nujno na delu. Ostali trije lahko ta dan uporabijo za izobraževanje ali kaj podobnega. V enoti sta lahko le dva šoferja, en nižji častnik in en podčastnik. Slednji je odgovoren za vodenje enote in razdelitev nalog posameznim gasilcem na intervenciji.

11.4.3 Gasilski domovi

Gasilski domovi na Švedskem so večinoma veliki. Obsegajo pisarne za vsakega častnika, garaže, kuhinjo, učilnico, manjšo telovadnico, fitnes, kopalnice (ločeno moški, ženske), savno, spalnice, skladišče in delavnico. Domovi so sodobno opremljeni in udobni.

11.4.4 Lastništvo gasilskih domov in opreme

Zveza je lastnica vozil in opreme. V primeru, da se brigada zapre, se oprema preda drugim brigadam v zvezi. Drugače pa je z gasilskimi domovi. Ti so last občine, ki ji morajo plačevati najemnino. Zadeva je ironična, saj gasilsko društvo občino zaprosi za denarna sredstva za

kritje najemnine, ki jo potem mesečno plačuje nazaj občini. V preteklosti so bili gasilski domovi last brigade, a se je to v zadnjih letih spremenilo.

V teh gasilskih domovih so podnajemniki tudi NMP. Najamejo prostor za svoje reševalno vozilo ter prostor, ki je namenjen reševalcem, ki upravljajo z vozilom.

11.5 Način posredovanja

11.5.1 Alarmiranje

Klic na številko 112 sprejme klicni center, ki se na Švedskem imenuje SOS Center. Dispečer aktivira alarm v brigadi. Ti alarmi so zvočni in svetlobni. Glede na barvo utripajočih luči gasilci vedo, za koga je alarm.

- Bele luči: potrebna je nujna medicinska pomoč, izvozi rešilec z reševalci.
- Zelene luči: izvaža le ena od enot.
- Rdeče luči: izvaža celotna brigada z nujno medicinsko pomočjo.

Dežurne prostovoljne enote so alarmirane preko pozivnikov.

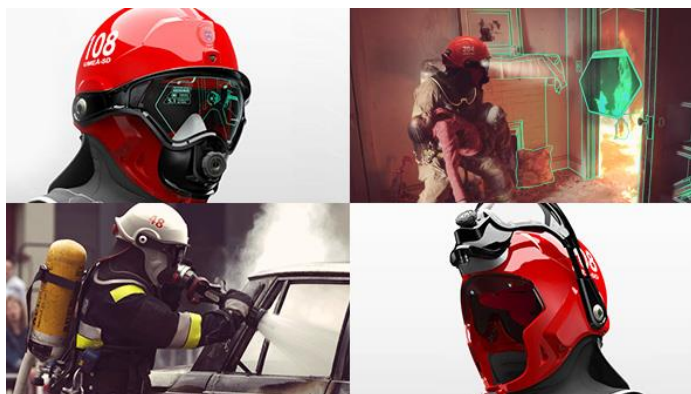
11.5.2 Vozila in oprema

Vozila na Švedskem so modernizirana in sodobno opremljena. Brigade, ki pokrivajo večji rajon oz. imajo več intervencij letno, ne smejo imeti vozil, starejših od pet let. Če so ta vozila še uporabna po preteku petih let, jih dobijo manjše brigade, ki imajo vozila, ki se bližajo starosti dvanajst let. Na Švedskem za intervencije ne uporabljajo vozil, ki so starejša od dvanajstih let.

Po državnem standardu imajo vse brigade vozilo z opremo, avtolestev, cisterno in vozilo glede na specialnost brigade. To so na primer avtodvigala, vozilo za kemične nesreče, čolni za gašenje na vodi ...

Najbolj razširjeni znamki opreme in vozil sta HGA in Scania. Za vzdrževanje, testiranje in pregledovanje opreme je zadolžen poseben oddelek za vzdrževanje opreme in vozil. Ta deluje na državni ravni in namesto gasilcev skrbi za opremo. Pregledi opreme so redni, večkrat letni.

11.5.3 Zaščitna oprema



Slika 246: Moderne zaščitne čelade
(https://static1.squarespace.com/static/5438bd1be4b0446f6692b906/544d83e9e4b05a6814bdc4e3/544d83e9e4b05a6814bdc612/1414366333764/img_cthrusmoke.jpg)

Vsi gasilci imajo dva kompleta zaščitne opreme. Na Švedskem je zelo pomembna čistoča. Če se zaščitna obleka na intervenciji umaže, jo morajo gasilci pred povratkom v brigado spraviti v za to namenjeno vrečko in jo skupaj z vrečko oprati v pralnih strojih, ki jih imajo brigade. Moj vir razloži, da je to zaradi možnosti pojava

rakotvornih snovi na intervenciji in takšno ravnanje omeji možnosti za okužbo gasilcev.

11.5.4 Intervencije in poročila

Večje intervencije podčastnik ne sme voditi. Če sta na kraj dogodka poklicani dve enoti ali več, mora intervencijo voditi višji častnik. V primeru, da je intervencija kompleksnejša in obsega večjo stavbeno konstrukcijo, je kot vodja intervencije vpoklican gasilski inženir. Nesreče večjega obsega (to je vsaj regijskega obsega) vodi visoki častnik – načelnik ali njegovi namestniki.

Poročilo o intervenciji mora napisati podčastnik oz. vodja intervencije in ga oddati svoji vodji brigade.

Imam podatek, da je letno na obveščevalni center sprejetih 3,5 milijona klicev, vendar so zraven všteti še nujna medicinska pomoč, policija in ostale enote. Tu bi izpostavila še podatek, da se gasilci odzovejo tudi na klice zaradi zastoja srca, v primeru da bi gasilci prispeli hitreje kot reševalci.

11.6 Način vodenja

11.6.1 Notranja organizacija društva

Vsaka brigada ima svojo vodjo, častnika, ki skrbi za najboljše delovanje enot. Podrejeni so mu podčastniki in nižji častniki. Tem sledijo le še gasilci.

Prostovoljna društva vodi poklicni častnik, ki deluje na okolišu prostovoljne enote. Prostovoljci ne vodijo društva, temveč so le gasilci, ki so dežurni vsak četrti teden.

11.6.2 Dokumentacija

Poleg poročil o intervencijah mora glavni gasilec v brigadi voditi tudi finančna poročila, letne načrte dela in druge potrebne dokumente.

11.6.3 Financiranje

Financiranje gasilcev je v celotni odvisno od občine, razen če je bil dosežen dogovor, da zveze poskrbijo za financiranje, občine pa le prispevajo denarna sredstva.

11.7 Sodelovanje z drugimi enotami

Edini dve organizaciji, s katerima švedski gasilci resnično sodelujejo, sta nujna medicinska pomoč in policija. Pred leti so sodelovali tudi s civilno zaščito, a je ta razpadla in se organizirala znotraj gasilskih enot.

12 UGOTOVITVE IN VERIFIKACIJA HIPOTEZ

Spodaj so navedene uvrstitve držav glede na različne kriterije. Na koncu so ti podatki združeni v eno samo uvrstitev, ki nam bo povedala, katera od predstavljenih evropskih držav ima najboljše organizirano gasilstvo.

12.1 Uvrstitev držav glede na zahtevnost delitve društev

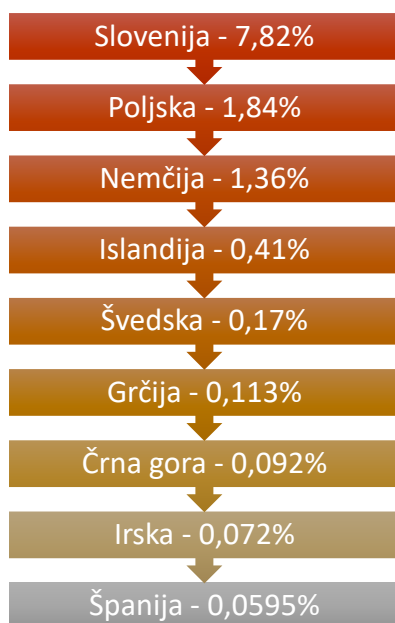


Države sem najprej razvrstila po kompleksnosti organizacijske strukture. Kriterij za razvrstitev je obsegal raznovrstnost delitve društev in dodatne specializacije ali kategorizacije. Države z najpreprostejšo razdelitvijo so se uvrstile najnižje, države s kompleksnejšo organizacijsko strukturo pa višje.

Irska je tako dosegla najnižje mesto, saj ima samo poklicne gasilce. Slovenija se je uvrstila na tretje mesto, medtem ko je Poljska najvišje.

Diagram 3: Uvrstitev glede na zahtevnost delitve društev

12.2 Uvrstitev držav glede na število gasilcev



Razdelitev na mesta je bila odvisna od odstotka gasilcev na število prebivalcev v posamezni državi.

Slovenija se je uvrstila daleč najvišje s 7,82 %. Slovenci so pri tej kategoriji fenomen, ki bi ga bilo potrebno podrobneje raziskati. Švedska je padla na sredino, medtem ko ima Španija od vseh držav najmanj gasilcev na število prebivalcev. Nizko število gasilcev imata tudi Irska in Črna gora.

Diagram 4: Uvrstitev glede na delež gasilcev v državi

12.3 Uvrstitev držav glede na začetek gasilstva



Prva je svoje gasilstvo začela organizirati Poljska. Irska je svoje gasilstvo ustanovila v 19. stoletju, kot povprečje sem vzela letnico 1850. Slovenija je svoje gasilstvo ustanovila dokaj pozno, a se ponaša z bogato tradicijo. Najmlajša društva pa najdemo na Islandiji, kjer se je gasilstvo začelo razvijati šele leta 1900.

Za Španijo nimam podatka o začetku gasilstva.

Diagram 5: Uvrstitev držav po letu začetka gasilstva

12.4 Uvrstitev držav glede na tekmovanja

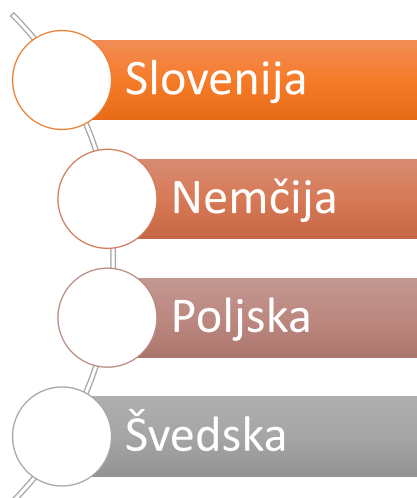


Države so razvrščene po številu tekmovanj, ki jih poznajo in se jih udeležujejo. Slovenija se je z osmimi različnimi tekmovanji uvrstila na prvo mesto. Sledi ji Poljska s pol manj tekmovanji. Islandija, Španija in Švedska so se na zadnje mesto uvrstile, ker pravih gasilskih tekmovanj nimajo, udeležujejo pa se Policijsko-gasilskih iger.

Črna gora in Grčija gasilskih tekmovanj nimata.

Diagram 6: Uvrstitev glede na število tekmovanj

12.5 Uvrstitev držav glede na mladino



Merila za uvrstitev so bila: delo z mladino, število tekmovanj za mladino, različne aktivnosti mladine, vzgoja in učenje mladine.

Po zgoraj določenih standardih se je najvišje uvrstila Slovenija, najnižje pa Švedska. Slednja dela z mladino nima razvitega po celotni državi, za mladino nima niti tekmovanj.

Ostale države nimajo razvitega dela z gasilsko mladino.

Diagram 7: Uvrstitev glede na mladino

12.6 Uvrstitev držav glede na urejenost šolanja gasilcev



Kriterij za visoko uvrstitev glede na šolanje je obsegal vzpostavitev in število gasilskih šol ali izobraževalnih centrov, delitev na čine, zadostno literaturo, specializacije, razne tečaje in način napredovanja v činu.

Upoštevajoč zgornje kriterije se je na prvo mesto uvrstila Nemčija, takoj za njo pa Slovenija. Najnižje se je uvrstila Črna gora, saj nima ne gasilskih šol ne činov.

Diagram 8: Uvrstitev glede na šolanje gasilcev

12.7 Uvrstitev držav glede na zapletenost hierarhije v enoti



Pomembno je, da na intervenciji vemo, kdo nam je nadrejen, od koga dobivamo povelja ter kaj moramo narediti. Merili za to uvrstitev držav sta bili število hierarhičnih nivojev v enoti in število predhodno razdeljenih nalog.

Španija ima po teh merilih najboljše urejeno vodenje intervencij, saj je delo zadostno razdeljeno in členjeno na več delov. Slovenija se uvršča na tretje mesto, medtem ko je Poljska predzadnja. Razlog za to je, da lahko intervencijo vodi le poveljnik. Prav tako nimajo razdeljenih nalog. Črna gora je na zadnjem mestu, saj intervencije vodi le vodja izmene.

Diagram 9: Uvrstitev glede na vodenje enot

12.8 Uvrstitev držav glede na vrste alarma



Pri tej uvrstitvi sem upoštevala delitev alarmov na stopnje, tehnične dovršenosti alarmiranja, število različnih možnih alarmiranj ter posebnosti pri alarmih.

Po tej razčlembi so se najvišje uvrstile Nemčija, Švedska in Slovenija, medtem ko Irska, Španija in Črna gora svojega alarmiranja še niso izpopolnile. Črna gora je še posebej zaskrbljujoča, saj je otežen že klic v sili, če ne poznaš pozivne številke mesta, v katerem se nahajaš.

Diagram 10: Uvrstitev glede na alarmiranje

12.9 Uvrstitev držav glede na opremljenost



Opremljenost enote je pomembnejša, če ne kar najpomembnejša kategorija gasilstva. Od opremljenosti je odvisna varnost tako gasilcev kot oseb, ki potrebujejo pomoč, od nje je odvisna tudi uspešnost intervencij. Moj kriterij je zatorej bil: raznolikost vozil, starost vozil in opreme, število osebnih zaščitnih oblek, dodatna zaščita, pregledanost opreme in standardizacija, vzdrževanje in testiranje po evropskih standardih.

Na prvo mesto se je uvrstila Švedska s svojo sodobno opremo in vozili ter dejstvom, da je najbolj inovativna na področju nadgradnje opreme. Slovenija sledi na drugem mestu, Grčija ter Črna gora pa zasedata zadnji dve mesti.

Diagram 11: Uvrstitev držav glede na opremljenost

12.10 Uvrstitev držav glede na potrebno dokumentacijo



Države sem razdelila glede na zahtevnost dokumentacije, število zahtevanih dokumentov, ureditev skrbi za dokumentacijo in na potrebo po pisanju poročil o intervencijah.

Najzahtevnejšo dokumentacijo ima Slovenija. To bi lahko šteli kot slabost, ampak menim, da so društva z bolj urejeno administracijo bolj splošno organizirana. Najslabše ima administracijo urejeno Poljska, saj poleg poročil o intervencijah ne zahteva nobene druge dokumentacije.

Diagram 12: Uvrstitev glede na dokumentacijo

12.11 Uvrstitev držav glede na sodelovanje z drugimi enotami



Sodelovanje med gasilskimi enotami in ostalimi organizacijami je ključnega pomena. Pomembno je, da se gasilci povezujejo s čim več drugimi enotami in to je tudi bil moj kriterij. Upoštevala sem še, koliko je sodelovanje poudarjeno, in prišla do rezultatov, da je Poljska najuspešnejša v sodelovanju z drugimi enotami. Slovenija se je uvrstila visoko, najslabša pa je bila Švedska. Ta sodeluje le z dvema drugima enotama.

Diagram 13: Uvrstitev enot glede na sodelovanje

12.12 Skupna uvrstitev držav

Država/\št. točk	12.1	12.2	12.3	12.4	12.5	12.6	12.7	12.8	12.9	12.10	12.11	Skupno	Mesto
Nemčija	6	7	8	7	8	9	8	9	7	7	8	84	1.
Slovenija	7	9	3	9	9	8	7	7	8	9	7	83	2.
Švedska	8	5	5	5	6	7	6	8	9	8	1	68	3.
Poljska	9	8	9	8	7	6	2	5	3	1	9	67	4.
Islandija	3	6	2	5	0	5	4	6	6	5	6	48	5.
Irska	1	2	6	6	0	4	5	3	4	2	5	40	6.
Španija	5	1	0	5	0	3	9	2	5	4	2	36	7.
Grčija	4	4	7	0	0	2	3	4	2	6	3	35	8.
Črna gora	2	3	4	0	0	1	1	1	1	3	4	20	9.

Tabela 5: Skupna uvrstitev držav

Točkovanje je potekalo glede na uvrstitev po kategorijah. Najbolje ima organizirano gasilstvo Nemčija, sledi Slovenija, najslabše pa ima organizirano gasilstvo Črna gora.

12.13 Možnosti nadaljnjega razvoja gasilstva v Sloveniji

Po nekaterih dimenzijah smo v vrhu Evrope in smo zgled ostalim organizacijam gasilstva (vzgoja gasilske mladine, delež vključenih prebivalcev, razvitost izobraževanja, dokumentacija, tekmovanja). Po nekaterih kriterijih smo primerljivi z ostalimi izbranimi evropskimi državami (sodelovanje z drugimi enotami, alarmiranje, delitev društev in hierarhija v enoti). Pri slednjih še nismo izkoristili vseh potencialov.

Sama vidim naslednje možnosti za izboljšave:

- tečaj za vodenje enot in društev za poveljnike,
- bolj specifična ureditev zakonov, ki se nanašajo na gasilce,
- zagotovitev systemskega financiranja, ki omogoča stalni vir prihodkov,
- modernizacija opreme,
- upoštevanje normativ in standardov, ki zagotavljajo varnost opreme in zaščitnih sredstev, ki jih uporabljajo gasilci,
- dvigovanje ugleda gasilstva v družbi,
- izboljšanje sodelovanja med vsemi enotami, ki delujejo na področju ZiR,
- povečanje mednarodnega sodelovanja.

Moja raziskovalna naloga ponuja okvir za raziskovanje organizacije gasilstva v preostalih državah v Evropi. Smiselna bi bila poglobljena raziskava gasilske organizacije vključenih držav vsaj na ravni kot je v tej nalogi predstavljena Slovenija. Vprašanje, zakaj je tako velik delež Slovencev vključen v gasilsko organizacijo, si zasluži dodatno raziskavo. Zanimivo bi bilo izvesti tudi raziskavo, kako bi moji predlogi za izboljšave dejansko vplivali na gasilstvo.

12.14 Verifikacija hipotez

Hipoteza 1: Države, ki imajo daljšo tradicijo gasilstva, so tudi vzpostavile bolj zapleteno organizacijsko strukturo.

V štirih primerih hipoteza drži, v štirih primerih pa ne. Za en primer nimam podatka. Hipoteza se zaradi 50-odstotne korelacije niti ne potrdi niti ne ovrže.

Hipoteza 2: Sistem izobraževanja gasilcev je odvisen od ekonomskega stanja države, kar pomeni, da imajo naslednice socialističnih držav slabši način izobraževanja gasilcev.

Naslednice socialističnih držav so Poljska, Slovenija in Črna gora. Slednja je izjema zaradi svoje majhnosti, je tudi dokaj mlada država, zato je pri tej hipotezi ne bom upoštevala. Slovenija in Poljska imata svoje šolanje gasilcev dobro razvito.

Po primerjavi BDP na prebivalca sem ugotovila, da je korelacija le med eno državo, tri pa imajo razliko za dve mesti. Šolanje gasilcev ni odvisno od ekonomskega stanja države, zato se ta hipoteza ovrže. Od česa je šolanje gasilcev odvisno bi lahko bil predmet nadaljnjih raziskav.

Hipoteza 3: Gasilci po vsej Evropi se soočajo s problemom prenizkega financiranja, kar kaže na to, da evropske družbe gasilcem ne pripisujejo velike pomembnosti ali prioritete.

Pri vprašanju o omejitvah so skoraj vsi informatorji navajali, da jim največji problem predstavlja prenizko financiranje. To onemogoča razvoj gasilstva in hkrati tudi ogroža gasilce, ki morajo delovati z zastarelo opremo, ki ni brezhibna. Pogosto se pojavi, da ta oprema ne dosega več evropskih standardov in s tem krši zakone držav. Edina država, ki problema s financiranjem nima, je Švedska. Hipoteza se zaradi 88,88-odstotne korelacije potrdi.

Hipoteza 4: Slovenija je ena izmed redkih držav, ki daje poseben poudarek vzgoji za gasilstvo že v zgodnjem otroštvu.

Od devetih držav se le štiri ukvarjajo z mladino. Švedsko bom zaradi pomanjkanja vzgoje gasilske mladine iz vrednotenja izvzela. Slovenija je edina država, ki ima poleg mladincev tudi pionirje in pripravnike ter omogoča članstvo otrokom, starim komaj šest let. Mladina na Poljskem se ukvarja izključno le z mladinskimi tekmovanji, medtem ko Nemčija in Slovenija svojo mladino tudi izobražujeta in pozornost posvečata aktivnostim, ki niso izključno gasilske, kot so razni pohodi, plavanje, preživetje v naravi ... Hipoteza se potrdi, ker sta poleg Slovenije le še dve takšni državi, ki vzgajata gasilsko mladino.

Hipoteza 5: Na splošno je gasilstvo v Evropi najbolj razvito v skandinavskih državah.

Predstavnici skandinavskih držav sta Islandija in Švedska. Pri hipotezi želim Islandijo izvzeti, saj je zaradi svojih geografskih značilnosti in majhnega števila prebivalstva netipična predstavnica skandinavskih držav in ne omogoča posploševanje. Švedska je lahko reprezentativna. Uvrstila se je na tretje mesto po splošni organizaciji gasilstva, medtem ko sta Nemčija in Slovenija, ki predstavljata srednjo Evropo, dosegli prvo in drugo mesto.

Ugotovi se, da je gasilstvo bolj razvito v srednji Evropi, zato se hipoteza ovrže.

Hipoteza 6: Napredek gasilstva v Sloveniji je in bo odvisen od sredstev ter bo zanj potrebna temeljita reforma, ki bo natančno opredelila financiranje gasilcev.

Slovenija je dosegla primerljivo stopnjo razvoja gasilstva ravno zaradi sredstev, ki so bila vložena v napredek. Za sedaj je ta hipoteza potrjena, vendar se bo napoved šele skozi leta pokazala za resnično ali napačno.

Dodatne ugotovitve:

- 100-odstotna korelacija se pojavi med učinkovitostjo izobraževalnega sistema gasilcev in splošno organizacijo gasilstva. Zdi se tudi, da kjer je dobro organizirano gasilstvo dajejo tudi poudarek na izobraževanje. Spremenljivki najbrž nista vzročno povezani, ampak zgolj sovpadata;
- srednja Evropa ima najboljše organizirano gasilstvo;
- organizacija gasilstva v Sloveniji zaradi visokega števila gasilcev ne bo nazadovala.

13 ZAKLJUČEK

Namen raziskovalne naloge je bil slovenskim gasilcem približati gasilstvo v drugih državah in jim olajšati razumevanje razlik ter upajoče izboljšati naše mednarodne odnose s tujimi enotami.

V Evropi se med državami v organizaciji gasilstva pojavljajo velike razlike. Ogromna podobnost pa je med organizacijo gasilstva v Nemčiji in Sloveniji. Ti dve državi sta tudi na vrhu v splošni organizaciji. Svoje gasilstvo je najslabše organizirala Črna Gora. Možni vzroki za to bi lahko bili, da je država še vedno dokaj mlada in ekonomsko šibka. Tudi geografska razčlenjenost je ena izmed možnih dejavnikov.

Ker sem tudi sama gasilka, mi sodelovanje s tujimi enotami predstavlja pomemben del gasilstva. Pomembno je, da se trudimo naše gasilstvo čim bolj izboljšati, zato je sodelovanje ključno. Od tujih enot se lahko naučimo novih metod dela ali organizacije, ki so bolj učinkoviti kot naši ali pa mi predamo naše znanje, da bi lahko tuje enote izboljšale svoje organizacije.

Menim, da je bila raziskovalna naloga izredno uspešna, kljub vsem tegobam, s katerimi sem se srečevala skoraj dnevno. Z delom in raziskovanjem bi želela nadaljevati še z drugimi državami, ampak čas tega sedaj še ne dopušča.

Kljub vsem pričakovanjem je gasilska organizacija v Sloveniji ena izmed najvišjih in najboljših Evrope. Sedaj je naša naloga organizacijo še izboljšati z malce truda in financ se lahko hitro uvrstimo v sam vrh Evrope. Gasilstvo bo verjetno ostala ena izmed edinih tradicij, ki se bodo ohranile skozi desetletja in tako postalo ponos naše države.

VPRAŠANJA ZA INTERVJU

1. Kako je organizirano gasilstvo v vaši državi?
2. Kateri zakoni veljajo za gasilce pri vas?
3. Kako vodite statistiko?
4. Kakšna je vaša številčnost?
5. Bi mi znali povedati kaj o ustanovitvi gasilstva v vaši državi (kdaj, kje, zakaj, v kateri obliki)?
6. Kateri zgodovinski dogodki so vplivali na razvoj vašega gasilstva?
7. Ali poznate gasilska tekmovanja (katera, oblike, nivoji)?
8. Ali imate organizirano delo z gasilsko mladino (način dela, kaj, delitev, tekmovanja, dejavnosti)?
9. Kako lahko ljudje pristopijo h gasilstvu pri vas?
10. Katere funkcije menite, da opravlja gasilstvo v vaši državi?
11. Na kakšen način se izobražujejo vaši gasilci (šole, tečaji, gradivo, literatura)?
12. S katerimi omejitvami se spopadate kot posamezni gasilci, kot enota, kot društvo?
13. Opišite, katere so vaše dolžnosti in naloge.
14. Kako delite funkcije v enoti (hierarhija, ki velja v enoti)?
15. Katere prostore imate namenjene za opravljanje gasilske službe?
16. Kako je z lastništvom teh prostorov (kaj se zgodi, če se enota zapre)?
17. Kakšen je vaš način alarmiranja (stopnje)?
18. Koliko je povprečna starost vozil in opreme?
19. Kako vzdržujete opremo?
20. Katera je prevladujoča znamka vaše opreme?
21. Kako delite zaščitno opremo in kako je z njeno veljavnostjo (IDA)?
22. Kakšen je postopek poročil o intervenciji (komu, kaj)?
23. Kako vodite intervencije (kdo, večje nesreče, štabi)?
24. Na kakšen način je gasilstvo v vaši državi financirano?
25. Ali vodite kakšno ostalo dokumentacijo (kdo, kaj)?
26. Ali sodelujete in se povezujete še s kakšnimi drugimi organizacijami (katerimi, zakaj, na kakšen način)?

14 VIRI IN LITERATURA

Literatura:

- ❖ CRNA GORA, VLADA CRNE GORE, MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA. (2016). Izveštaj o stanju sistema zaštite i spašavanja u Crnoj gori u 2015. godini. Podgorica.
- ❖ CONBE. Asociacion de consorcios y servicios de bomberos de España.
- ❖ DOLINAR, J. (2012). Nadaljevalni tečaj za gasilca: Gasilska taktika. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije.
- ❖ GALWAY COUNTY COUNCIL. (2016). Candidate information booklet: Requirment and Selection Campaign for the Position of Fulltime Fire Fighter.
- ❖ GASILSKA ZVEZA SLOVENIJE, MLADINSKI SVET. (2010). Zgodovina gasilstva: delovno gradivo za tekmovanja gasilske mladine.
- ❖ Ley de Gestion de Emergencias en Andalucia; Estutos del Consorcio de Bomberos de la Provincia de Cadiz.
- ❖ OKORN, R. (2012). Nadaljevalni tečaj za gasilca: Organizacija gasilstva in pravne osnove. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije.
- ❖ Zakon o zaštiti i spašavanju, Crna gora.

Spletni viri:

- ❖ <http://pisrs.si/Pis.web/> (Zadnji dostop: 4. 2. 2017)
- ❖ <http://www.rosenbauer.si/> (Zadnji dostop: 4. 2. 2017)
- ❖ <http://www.gz-celje.org/> (Zadnji dostop: 4. 2. 2017)
- ❖ <http://sos112.si/slo/index.php> (Zadnji dostop: 5. 2. 2017)
- ❖ <http://www.gasilec.net/> (Zadnji dostop: 5. 2. 2017)
- ❖ <http://spin.sos112.si/SPIN2/Javno/> (Zadnji dostop: 8. 2. 2017)
- ❖ <http://www.irishstatutebook.ie/eli/1981/act/30/enacted/en/html> (Zadnji dostop: 20. 2. 2017)
- ❖ <http://irishfireservices.ie/dublin-fire-brigade/history> (Zadnji dostop: 20. 2. 2017)
- ❖ <http://irishfireservices.ie/irish-fire-services-overview/a-brief-history-of-the-ifs> (Zadnji dostop: 20. 2. 2017)
- ❖ <http://www.blues-twos.com/Brief-History-of-Fire-Service-in-Ireland> (Zadnji dostop: 20. 2. 2017)

- ❖ <http://www.historyireland.com/18th-19th-century-history/irelands-first-247-emergency-fire-service/> (Zadnji dostop: 20. 2. 2017)
- ❖ <http://fire-ireland.com/> (Zadnji dostop: 20. 2. 2017)
- ❖ <http://irishfireservices.ie/employment/application-process> (Zadnji dostop: 21. 2. 2017)
- ❖ <http://www.housing.gov.ie/sites/default/files/migrated-files/en/Publications/Community/FireandEmergencyServices/FileDownload,2099,en.pdf> (Zadnji dostop: 21. 2. 2017)
- ❖ http://irishfireservices.ie/technical-documents/cat_view/53-fire/61-miscellaneous-fire-related-document (Zadnji dostop: 21. 2. 2017)
- ❖ <https://www.hunterapparelsolutions.com/fire-and-rescue-uniform.asp> (Zadnji dostop: 21. 2. 2017)
- ❖ <http://www.housing.gov.ie/community/fire-and-emergency-management/other/statistics> (Zadnji dostop: 21. 2. 2017)
- ❖ <http://www.housing.gov.ie/sites/default/files/migrated-files/en/Publications/Community/FireandEmergencyServices/FileDownload,2099,en.pdf> (Zadnji dostop: 21. 2. 2017)
- ❖ <http://www.housing.gov.ie/community/fire-and-emergency-management/national-directorate-fire-and-emergency-management> (Zadnji dostop: 22. 2. 2017)
- ❖ <http://mem.ie/> (Zadnji dostop: 22. 2. 2017)
- ❖ <http://www.brandweervlaanderen.be/Portals/BVV/Documenten/Kennisdossiers/Vorming%20en%20Opleiding/Duitsland.pdf> (Zadnji dostop: 24. 2. 2017)
- ❖ <http://www.straz.gov.pl/> (Zadnji dostop: 26. 2. 2017)
- ❖ <http://www.mannvirkjastofnun.is/> (Zadnji dostop: 2. 3. 2017)
- ❖ <http://www.mannvirkjastofnun.is/um-mvs/log-og-reglugerdir/> (Zadnji dostop: 2. 3. 2017)
- ❖ <http://la17wpfg.com/6/index.htm> (Zadnji dostop: 8. 3. 2017)
- ❖ <http://www.empleo.gob.es/index.htm> (Zadnji dostop: 8. 3. 2017)
- ❖ <http://www.conbe.org/> (Zadnji dostop: 8. 3. 2017)
- ❖ <http://www.vatrogasac.net/clanak-vatrogasci-crne-gore/> (Zadnji dostop: 9. 3. 2017)
- ❖ <http://www.eena.org/ressource/static/files/2.-sweden---sos-alarm-national-and-regional-emergency-services-systems.pdf> (Zadnji dostop: 10. 3. 2017)
- ❖ <https://www.msb.se/en/> (Zadnji dostop: 10. 3. 2017)